40. gada gahjums. № 29. Rigâ, 12. julijâ 1895.

Mahjas Weesis ar peelikumeem makſâ:
Ar peeſuhtiſchanu eekſchſemê:
Par gadu 2 rbl. 75 kap.
„ ½ gadu 1 rbl. 40 kap.
„ ¼ gadu 90 kap.
Rigâ ſanemot:
Par gadu 1 rbl. 75 kap.
„ ½ gadu 90 kap.
„ ¼ gadu 50 kap.
Ar peeſuhtiſchanu ahrſemês:
Par gadu 3 rbl. — kap.
„ ½ gadu 1 rbl. 60 kap.
„ ¼ gadu 1 rbl. — kap.

Ar paſcha wiſuſchehliga augſta Keiſara wehleſchanu.

Mahjas Weesis.

Politiſks un literariſks laikraſts.

Redakzija un ekſpedizija atrodas Rigâ, Ernſta Plates grahmatu- un bilſchu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

Sludinajumi makſâ 8 kap. par weenas flejas ſmalku rakſtu rindiņu.

Apſtellejumi uſ Mahjas Weeſi un ſludinajumi ſuhtami uſ ſchahdu adreſi: Въ экспедицію газеты Маясъ Віасисъ, г. Рига. (Mahj. W. ekſped. Rigâ.)

Mahjas Weeſis iſnahk ween reiſ nedeļâ, treſchdeenâs. — Ar katru numuru iſnahk literariſks peelikums un katru meſhneſi ſemkopibas peelikums.

Satura: Konſuma (pahrtikas) beedribas. (Beigas.) — Laukſaimneezibas, amatneezibas un ruhpneezibas iſſtâde Jelgawâ. (Turpinajums.) — No eekſchſemes: a) Waldibas ſetas. b) Baltijas notikumi. c) No zitâm Kreewijas puſem. — Ārſemes. — Kugneeziba. — Walejas wehſtules. — Tirgu ſinas. — No ahrſemem. — Telegramas. — Daſchadi raſſti: Par hipnotiſmu. (Turpinajums.)
Literariſkâ Peelikumâ: Sagtais ſelts. (Turpinajums.) — Latweeſchu dailraſtneeziba 1894. gadâ. (Turpinajums.) — Dſejols. — Domu pehrles.
Semkopibas Peelikumâ: Par mahkſligu mehſlu eepirkſchanu un leetoſchanu. (Turpinajums.) — Peenſaimneeziba lihdſ ar ihſu pamahzibu par lopkopibu un plawu pahrlaboſchanu. (Beigas.) — Jſ kartupeļu wehſtures. — Kà kahpoſtu ſehkleneekus wiſlabaki uſglabat?

Konſuma (pahrtikas) beedribas.

No Dr. phil. K. Balloſcha.

(Beigas.)

Kà wiſpahri maiſneeki (bekeri) ſamehrâ daudſ wairak pelna nekà paſchi ſemkopji, tà ari meeſneeki. Sche nedrihkſt aiſmirſt tàs ſawadàs dihwainàs parahdibas, ka ſeemâ, kad paſchi lauzineeki war Rigâ eeweſt un pahrdot nokautus lopus, tee par gaļu dabun daudſ wairak nekà waſarâ, kad teem dſihwi lopi japahrdod meeſneekeem; bet pilſehtneeki, gaļas patehretaji, turpretim waſarâ, kad gaļa dabujama tik pee meeſneekeem, makſâ par gaļu apmehram treſchu teeſu wairak nekà ſeemâ, kad ta dabunama uſ tirgus pirkt no paſcheem ſemkopjeem. Waſarâ meeſneeki peemehram nopirkuſchi no ſemkopja par ſmeekla naudu dſihwu zuhku, to nokauj, iſnem tai eekſchas, taukus u. t. t. un par atlikumu makſâ ap 10 kapeikam mahrzinâ — patehretajeem turpreti jamakſâ 18—25 kap. mahrz. Wiſs pahrakums, ko meeſneeki mahrzinâ nem wairak par 10 kapeikam, jau uſſkatams par tihru pelnu, jo kauſchanas un tihriſchanas iſdewumus droſchi ween ſegtu eepreekſch no meeſneeka par welti atnemtàs lopa daļas. Lihdſigi tas ir ar gows un aitas gaļu. Seemâ, kà jau aiſrahdits, meeſneeku pelna drukſu ſaſchkuhk. — Lai nowehrſtu tahdas nebuhſchanas un lai ſemkopjeem paſcheem buhtu eeſpehjams ſanemt pelnu par ſaweem raſchojumeem, kà ari patehretajeem tos dabut lehtaki, tad te nu it labi buhtu lihdſets tiklab ſemkopim — raſchotajam kà ari pilſehtneekam — patehretajam, ja tiktu nodibinatas leelas maiſes zeptuwes un gaļas pahrdotawas, kas lauzineekeem par to raſchojumeem ſamakſatu labaki un pilſehtneekeem tos atkal pahrdotu par eewehrojamu teeſu lehtaki, nekà to dara maiſneeki (bekeri) un meeſneeki. Gaļas ſinâ wehl japeeſihmê, ka Amerikaneeſchu milſu ſtahrnòs 10 pudu ſmagas zuhkas nokauſchana un ſadaliſchana gabalds iſmakſâ tik ap 25—30 kap. darba algas. Wahzijâ gan par ſchahdu darbu rehkina ap 3—4 markas (ap 135—180 kap.), bet ari pehz pehdejà aprehkina meeſneeka darbs iſnahk tik ap ½ kap. par mahrzinu gaļas. Ja nu par kautuwes ihri un pahrdeweju algu rehkina tik pat daudſ, tad iſnahk, ka mahrzina gaļas buhtu japahrdod tik par weenu kapeiku dahrgaki, nekà tiktu makſats ſemkopim. Tà tad redſams, ka muhſu ſemkopji ſchimbrihſcham par gaļu dabun 7—14 kap. mahrzinâ maſak, nekà teem pateeſibâ peenahktos. Schis nebuhſchanas nowehrſchamas, jagahdà un jaruhpejas, ka muhſu ſemkopji paſchi dabun wiſu pelnu par ſaweem raſchojumeem.

Kas uſ maiſi atteezas, tad ſchai ſinâ deretu nemt par paraugu „Voorint" beedribas Gentes pilſehtâ (Beļgijâ) nodibinato maiſes zeptuwi, kur apmehram 150 ſtrahdneeki zaurmehrâ ikdeenas iſzep ap 1000 pudu baltmaiſes. Strahdneeku algu, malku, zeptuwes ihri, eetaiſes rihku un aparatu nodilſchanu atſkaitot buhtu uſ baltmaiſes janem tik 1 un uſ rupjas maiſes mahrz. tik pus kapeikas pelnas — wairak. Baltmaiſe tad iſnahktu tagadejo 6—6½ kap. weetâ tik 3¼—3½ un rupja rudſu maiſe tik 1½ kap. mahrz. Wiſs, kas par mahrzinu baltmaiſes teek makſats par 3¼—3½ kap. un par rupju rudſu maiſi wairak nekà 1½ kap., japeezeeſch muhſu ſemkopjeem — raſchotajeem un pilſehtneekeem — patehretajeem, noteek tà ſakot uſ winu kabatu rehkina. Tahdâs fabriku zeptuwês mihkla teek mihzita, ſarulleta un ſagreeſta gabalds ar maſchinu palihdſibu; krahſnis to eebihda uz iſ tàm iſwelk uſ ihpaſcheem rulleem, wirs kureem peeſtiprinatas pannas. Paſchas krahſnis tà eerihkotas, ka mal. war zept paſtahwigi bez apſtahſchanàs, jo teek kurinata newis ta krahſns dala, kur zepſchanai eeleek maiſi, bet apkahrtejàs dalas — lihdſigi kà pee muhſu plihts krahſnim, pee kam kurinataju uſmaniba teek greeſta uſ to, ka lai paſchas zepjamàs krahſnis nebuhtu ne karſtakas ne wehſakas par 200—240 gradeem pehz Zelſija. Paſtahwigi zauru deenu un nakti zepot un kurinot teek patehrets neſalihdſinami maſak malkas, nekà pee muhſu paraſtajàm milſigajàm maiſes krahſnim, kuras eeſahkumâ mehdſ buht par karſtàm, bet pehzak atdſeeſt pahrak wehſas. Zepejeem — ſtrahdneekeem tik jaapkalpo jeb pareiſaki ſakot jadarbina maſchinas un jakurina krahſnis, pee kam teem ari naw tà jazeeſch no karſtuma kà tas pee mums noteek. Tahdas ſewiſchki eerihkotas maiſes fabrikas makſâ gan prahwu naudas ſumu: Wihnê kahda fabrika, kurâ iſzep ik deenas ap 600 pudu rudſu maiſes, makſaja 60,000 rbl. un jau peeminetà „Voorint" maiſes zeptuwe Gentê makſajuſe ap 150,000 rbl. Bet pelna tomehr wehl atleek ihſti leela. Rehkinot tik 1 kap. pelnas uſ mahrzinas baltmaiſes, wiſa pelna, kas atlektu no tahdas fabrikas, kas zeptu 1000 pudu jeb 40,000 mahrzinas baltmaiſes deenâ, buhtu ap 146,000 rbl. gadâ. Ja nu ari rehkinam, ka jaalgo 200 ſtrahdneeki un katram jamakſâ 400 rbl. gadâ, kas kopâ iſtaiſitu 80,000 rbl., ehku un maſchinu amortiſaziju un uſtureſchanu, kà ari maſchinu dilſchanu, apdroſchinaſchanu kopâ — 10,000 rbl. gadâ un tikpat daudſ eeredneem, direkzijai, malkas wajadſetu ja daudſ 3 kubikaſis deenâ jeb apmehram 1000 kubikaſis gadâ, tas ir, malkâ iſeetu ap 20—24,000 rbl. gadâ, tad weenmehr wehl atliktu ſkaidras pelnas wismaſ ap 22,000 rbl. jeb 14—15 prozenti no kapitala. — Tahdas maiſes zeptuwes eerihkoſchanai ari wis newajadſetu brihwa kapitala ap 150,000 rbl., bet tik ap 50—60,000 rbl., jo pahrejo dalu aiſdotu hipoteku beedriba. Atrehkinot tahdâ gadijumâ hipotekas prozentus, atliktu ap 16,000 rbl. jeb apmehram 25—30 proz. pelnas no kapitala. Lihdſiga pelna pee leeliſkas zenu paſeminaſchanas patehretajeem waretu buht leelakai lopu kautuwei. Maiſneeki (bekeri) un weikalneeki ar maſakàm eetaiſem nekad neſpehtu konkuret ar tahdàm leelàm eetaiſem jau tapehz ween ne, ka teem lihdſigu daudſumu maiſes iſzepjot ſamehrâ wajadſigs daudſ wairak darba ſpehka, telpu, malkas. — Maiſes un ſewiſchki gaļas zenas paſeminot, maiſes un gaļas patehrejumi bez ſchaubam ſtipri eetu wairumâ, peepraſijumi paleelinatos un ſemkopju puhles tiktu labaki atlihdſinatas. Gaļas patehrejums waretu uſ puſi paleelinatees un pilſehtneeks par to paſchu naudu, ko tas tagad ſamakſâ meeſneekeem, waretu dot ſemkopim par zeturtu daļu leelaku pelnu. Tà tad pilſehtneeks par to paſchu naudu, ko tagad iſdod, waretu patehret uſ puſi wairak gaļas un ari ſemkopis daudſ wairak nopelnit. Labibas zenas pee mums ſinams teek reguletas, tas ir winas wairak atkaras no paſaules tirgus zenam, bet tomehr naw ko ſchaubitees, ka pilſehtneeks par to dalu, ko tas tagad pahrmakſâ par maiſi wairak, turpmak eegahdatos wairak zitas barojoſchakas un ſpehzigakas baribas weelas, pawairotu atkal gaļas patehrejumu, tàpat ari pirktu wairak ſweeſta, augļu u. t. t., tà kà ſemkopis atkal waretu ſawas prezes wairak un dahrgaki pahrdot, nekà ſchimbrihſcham. Waj teeſcham mehs nebuhtum ſpehjigi,

Daſchadi raſſti.

Par hipnotiſmu.

No Eichwalda.

(Turpinajums.)

Meſmera mahzeklis markiſs Puysegur (laſ. Pijegirs) bija pahrleezinats, ka ari labas juhtas war ziteem radit, ja pats wehlas. Winſch to ari panahza pee ſawas muiſchas ſlimajeem ſtrahdneekeem. Tà ar wineem nodotees, tas pamanija pee kuhda jauna wihreeſcha, ka tas eekriht meegam lihdſigâ ſtahwoklî, tiklihdſ markiſs ko no wina wehlejas, waj tam uſmet kahdu ſkatu, kaut ari nemaſ nepeedurtos. „Winſch dara to, ko es wehlos, bez kaut ka es tam to buhtu pawehlejis, winſch uſmin manas domas un runà ar ziteem to, ko es winam domâs teizu" — tà tas raksta ſintiſkai paſaulei. Te nu wiſadâ ſinâ ir jadomà, ka atgadijeens apluhkots zaur ſtipru paleelinaſchanas ſriklu, jo lihdſ ſchim laikam tahdi mehginajumi ziteem naw tà iſdewuſchees.

Intereſantakais no Meſmera un Puysegura mehginajumeem ir tas, ka ar kaunu noluhku iſdariti pehtijumi atſtahj ſahpju pilnas ſekas, turpretim labâ noluhkâ un tizibâ iſdariteem mehginajumeem arween parahdijàs patihkamu juhtu pilns ſtahwoklis.

Tani paſchâ laikâ Lionas ahrſts Pététin (laſ. Pehttens) apraksta ari ſawus panahkumus ſchinî laukâ. Pee wina pehtijumeem atgadijees, ka kahda perſona palikuſe pawiſam ſtihwa, winas lozekļus warejis wiſadi nolikt, bez kaut ka tee mainitu ſawu ſtahwokli (kataleptija). Wehl Pehttens grib eeſtahſtit, ka wina medijs ir pahrmainijis prahtus tà, ka tas warejis redſet, dſirdet, oſt, juſt tikai ar wehderu. Tas wiſs iſklauſas pilnigi paſakaini, bet ka kataleptija ir bijuſe — naw ſchaubas.

Par ſchahda meegamlihdſiga ſtahwokla zehloni uſſkatija „magnetiſko ſchkidrumu"*). Bet tà kà ſchi teorija nebija dibinata uſ zeeta pamata, tad drihſ ween ta tapa apgahſta. 1819. g. Faria no Indijas uſ Pariſi atnahkdams, mahzija, ka kahds ſweſchs ſpehks pilnigi newajadſigs, lai raditu ſchahdu meegu, meega zehlonis eſot meklejams perſonâ, kas grib eemigt: wiſs eſot ſubjektiws. Faria laikam bija to mahzijees iſ peedſihwojumeem, redſedams, ka Indijas fakeeri un Egiptes burwji kluwa lihdſigâ ſtahwokli ſawu deguna galu apluhkojot. Tà tad Faria pirmais noleedſ „meſmeriſmu" jeb „lopiſko magnetiſmu". Bet noleegt dſihwas buhtnes fiſiologiſko eeſpaidu uſ zita dſihwa kermena zaur buhtnei ihpatnejàm iſgaroſchanam jeb zaur zitadàm ſpehka parahdibam, ir noleegſchana tikai pehz paſcha pahrleezinaſchanàs un ſirdsapſinas. Wiſi fiſiſkee ſpehki dara eeſpaidu uſ weelu, kurâ tee atronas; ſchi weela atkal rada ſatrizinajumus kermenim, — kamdehk tad no tom kà iſnehmumu lai uſluhkotu tikai tos ſpehkus, kas dſihwajâ organiſmâ?

Fariam pilnigi peekrita Anglis Braid (laſi Bred), kas mahzija, ka zaur kaut kura preekſchmeta nopeetnu un zeeſchu uſluhkoſchanu panahkams tahds meegam lihdſigs ſtahwoklis, kuru winſch apſihmê par „hipnotiſku". Breds hipnotiſeja ſawus ſlimneekus labâ noluhkâ: tas iſdarija pehz tam nopeetnas operazijas ar koti labàm ſekam, jo pirmkahrt: ſlimneeks bija peeſpeeſts gulet pa wiſu operazijas laiku bez kuſteſchanàs tahdâ ſtahwoklî, kahdâ Breds wehlejàs, otrkahrt: ſlimneeks juta waj nu koti maſas, waj pat nekahdas ſahpes un treſchkahrt: pehz uſmodinoſchanas ſlimneeks jutàs deeſgan ſpirgts, tà kà pilnigi wareja tizet, ka ſchi rihkoſchanàs ſlimajam bija atneſuſe tikai labu, bez kaut kahdàm kaunàm ſekam.

*) Mahzibu par magnetiſko ſchkidrumu kà aiſmidſinaſchanas zehloni ſauz par meſmeriſmu.

Lai waretu laſitajeem dot labaku pahrſkatu par hipnotiſkàm parahdibam, tad wiſlabaki peewediſim peemehrus, jo tee runàs ſaprahtigaki, nekà wiſi teoretiſkee iſſkaidrojumi. Lai ſchee peemehri ari rahda, kà hipnotiſeſchana noteek! Runaſim ar Dr. med. Molla wahrdeem:

„20 gadu wezu jaunekli luhdſu peeſehſtees un dodu tam rokâ pogu, lai tas zeeſchi, azis nenogreeſis, tai wirſû luhkojas. Pehz 3 minutem jaunekla azuwahki noſlihd uſ leju un tas welti puhlas azis atwehrt; roka, kurâ atradàs knope, noſlihd uſ klehpja. Uſ manu jautajumu, kà klahjas, tas atteiz, ka juhtotees koti peekuſis. Es ſaku, ka winſch newar azis atwehrt, tas grib ſpihtet, puhlas tàs atdarit, bet — welti. Tagad ſaku: juhs newarat ſawas rokas gaiſâ pazelt, bet to winſch iſdara gan. Es runaju tahlak un pahrleezinajos, ka winſch pee pilnas ſamanas. Pazeku ta roku gaiſâ, bet tiklihdſ kà es to wairs neturu, ta noſlihd ſemê. Tad puhſchu dwaſchu tam uſ azim un winſch pilnigi atmoſtas, paſtahſta, ka atminotees wiſu, kas ar winu darits". Weenigais, kas te uſkriht, ir tas, ka jauneklis newareja atwehrt azis un jutàs noguris.

Molls ſtahſta tahlak: „Kahda 53 gadus weza kundſe apſehſtas uſ krehſla. Ar ſawàm plaukſtam welku tai it tuwu pee paſchas meeſas no galwas lihdſ klehpim, tad, rokas gar ſahneem lihdſ galwai pazehlis, iſdaru to paſchu 10 minutes ilgi, jo pehz ta laika redſu kundſi aiſtaiſitàm azim it meerigi gulot. Rokas uſ manu teikſchanu wina gan pazek tik maſu leetu, pehz tam tàs neſpehzigi noſlihd. Aptaujajotees, kà tai klahjas, wina atteiz, ka juhtotees koti noguruſe. Es winai aiſleedſu azis attaiſit. Wina mehgina man ſpihtet, bet welti. Tagad pazeku winas roku gaiſâ un ta paleek tur ſtahwot. Tikai pehz pawehles, lai nolaiſch roku, ta noſlihd klehpi. Tagad uſzeku atkal

nodibinat, peemehram Rigâ, kahdu beedribu ar 50—60,000 rublu leelu kapitalu, kas spehtu aprahditâ sinâ palehtinat schejeeneescheem maisi un galu un dot pee tam wehl lauzineekeem leelaku pelnu? Ar to ween, ka dibina pahrtikas beedribas preeksch material-prezem, zukura, tehjas, kafejas, sahls, sikkem — mas lihdsets, jo scho leetu patehrè tà kà tà par masak naudas, nekà galas un maises un bodneeku pelna us tàm, kà jau aisrahdits, wismasakà; sinams, ka lauzineekeem wajadsigas tahdas pahrtikas beedribas, kas pahrdod peeminetàs prezes un bes tam wehl mahksligus mehslus un semkopja darba rihkus — bet pilsehtneekeem gaka un maise no wisleelakà swara. — Augstà Waldiba schimbrihscham zenschas isnihzinat dsehreenu pahrdotawu un brandwihna pahrdeweju waru. Kreewijas rihta gubernâs jau eewests brandwihna monopols — zitâs gubernâs tas ar laiku sagaidams. Schahdi rihkojotees neween dserschana eet masumâ (jo waldibas brandwihna pahrdotawâs newar sehdet un turpat dsert, un ari pahrdewejeem naw nekahdas intereses gar to, lai tiktu daudz dserts), — bet pirzeji dabun labaki tihritu brandwihnu un galu galâ waldibas eenehmumi nebuht nemasinajas, pat ja brandwihna patehreschana eetu par $^1/_3$ masumâ, jo ta janem agrako dsehreenu pahrdeweju pelnu. Tamlihdsigu swehtigu darbu waretu pastrahdat pahrtikas beedribas pee nepeezeeschami wajadsigàm pahrtikas leetam. — Brandwihns un tabaka turpreti ir tikai baudijuma weelas.

Laukſaimneezibas, amatneezibas un ruhpneezibas isstahde Jelgawâ.

(Turpinajums.)

No grahmatu sehjejeem bija peedalijuschees kahdi trihs, bet eewehribu pelnija tikai D. A. Haases darbi, kursch jau Jelgawâ deesgan plaschi pasihstams sawu glihto darbu dehl un ari dabuja II. godalgu, sudraba medaku.

Musikas instrumentu nodalâ bija peedalijuschees labi daudz isstahditaju un labi daudz tahdu, kas scho amatu naw mahzijuschees. Jt ihpaschi weens no teem, A. Rollmanis, bija isstahdijis koti glihtu harmoniumu, kuru leetprateji aisina par selta medakas zeenigu. Labus stihgu instrumentus bija isstahdijis A. Dombrowskis, kuram peespreeda II. godalgu, sudraba medaku. Klaweeru fabrikants Johansons, Rigâ, dabuja tikai III. godalgu, bronsa medaku.

No galdneekeem bija peedalijuschees tikai kahdi trihs, bet teè tee paschi bija deesgan eewehrojami. Wislabakee bija J. M. M. Alekſejewam Rigâ, kursch ari dabuja II. godalgu, sudraldraba medaku.

No krahsotaju darbeem wislabakee bija L. Krausem, Rigâ, kursch dabuja I. godalgu un teesibu us selta medalu un Turtschinowam, Rigâ, kursch dabuja II. godalgu, sudraba medaku.

Labakee fotografijas darbi bija Folksonam Jelgawâ, kursch ari dabuja selta medaku un no lito- un tipografijas darbeem labakee bija A. Kaetenam, Leepajâ, kursch tàpat dabuja selta medaku.

Nonahkuschcem ruhpneezibas ehkas otrâ galâ wehl muhsu wehribu peewelk diwas leelas alus muzas, kuras noliktas katra weenâ stuhri un kuràm schâi brihdî publikas apkahrt deesgan beess, jo tagad taisni laiks, kad alus isstahditaji Lodinsch, Bauskâ, un Kanters, Kaunas gub., pameelo publiku par welti. Waj alus bija labs, to nesinu teikt, jo wina nedsehru, bet eksperti bija atsinuschi Lodina alu par I. godalgas un Kantera alu II. godalgas zeenigu.

No ruhpneezibas ehkas pa kreisu roku iseedami ahrâ usnahkam us maschinu laukuma, te leelâ mehrâ peedalijuschees muhsu paschu ruhpneeki, gan ari fabrikanti.

Pirms muhsu wehribu saista K. Apsischa glihtà kulamà maschina, kuras peespreesta semkopibas ministrijas bronsa medala. Apsits kà maschinu buhwetajs un twaiku kuhleju islabotajs Kursemê plaschi pasihstams un waram teikt, weens no wislabakajeem; wina kuhleji, kas maksà 1300 rubla, daudz labaki par ahrsemês pirkteem, kuri maksà 2000 rbl. Ari stipruma un weegluma sinâ tee pahrspehj ahrsemês buhwetos.

Blakus maschinam isstahditi daschadi arkli, bet wairak publikas wehribu peewelk R. Sacka isstahditee semkopibas rihki, kà dsiltkulturas arkli, ruschinataji, rindusehjmaschinas u. t. t. Sewischki laudis, kà jau ko jaunu un eewehrojamu apluhko rindusehjmaschinas, un schis maschinas ari to pelna, tàm leela nahkamiba. (Par winàm wehl kahdus wahrdus wehlaki).

Tahlaki man patika apgreeschamais arklis (Wendepflug), kuram kolnainôs apgabalôs leela nahkamiba, jo ar winu war art tàpat kà ar muhsu ahku arklu turpu un otpakal, tà kà nemas naw jadsen sirgs stahwu kalnâ augschâ; bet ari lihdsenâs weetâs tas noderigs, jo ar muhsu parastajeem arkleem arween no widus eesahkot art rodas widû un pahrstuhrenisti sametumi, kas koti trauzè pahrejà uhdens noeeschanu. Tàpat slikti ir, kad ari no malas eesahkam art, jo tad atkal drihs widû un stuhrôs eerodas dihki. Ari kahrtoschana ir wisai slikta, jo schkehrsam wisur nekad newar dabut kahrtot; weenigi tikai welenas walsta no weeneem sahneem us otreem. Ar augschmineto arklu schos launumus weegli war nowehrst, tikai arklis jaeemahzas taisit muhsu paschu meistareem, jo no ahrsemem to eewest isnahk par dahrgu. Eksperti atsina Sacka isstahdijumu par I. godalgas zeenigu.

Blakus Sacka semkopibas rihkeem bija isstahditi daschadi Hansberga arkli, kuri sawâ laikâ bija deesgan isplahtiti un eeslaweti Bauskas apkahrtnê un ari zitur, bet jaunakâ laikâ peerodas daudz zitu meistaru klaht, kuri daudzeem isnahk labaki pa rokai; Hansbergis dabuja III. godalgu par sawu isstahdijumu.

Tad labi daudz arklu un ari kukamu maschinu ar wisu kuhleju bija isstahdijis A. Blumbergs, Jelgawâ. Ari Blumbergs peeder pee muhsu Kursemes labakeem maschinu buhwetajeem; ari wina arkli deesgan isplahtiti un eewehroti sawa stipruma un lehto zenu dehl. Blumbergs par sawu isstahdijumu dabuja II. godalgu, sud. med.

D. O. Brederichs, Jelgawâ, bija isstahdijis Leischu arklu sehklas arschanai, bet kursch gan nekur nebija derigs un gruhti domajams, ka ari Leischi tahdu arklu warès leetot.

Ko jaunu un interesantu bija isstahdijuschi J. Linteneeks un K. Leepa — trihswagu ahku arklu; arklis buhs noderigs sehklas eearschanai un ari kahrtoschanai un buhs daschôs atgadijumôs tschetrlemeschu arklam stipra konkurents. Arklis pastahw no tschetrkantaina rahmja, kurâ pahrstuhrenisti peestiprinatas trihs lemesnizas; rahmis atrodas tàpat us riteneem, kà pee tschetrlemeschu arkla.

Glihtu kukamo maschinu bija isstahdijis ari J. Dischleris, Slampes Dimsôs, kursch sawâ apgabalâ pasihstams kà labs maschinu buhwetajs, sewischki laukſaimneeku wehribu peewilka wina ahbolinu sehklu kukamà maschina. Katris, kas buhs kaut zik nodarbojees ar ahbolinu sehklu kulschanu, ari sinàs kahdas puhles ir, kamehr iskuk, ja naw labas maschinas. J. Dischlers maschinu gan pagatawojis pehz ahrsemju parauga, bet ar daudzeem pahrlabojumeem. Maschina tà eerihkota, ka katra neiskulta ahbolina galwina ar sewischku elewatoru teek usnesta augschâ un eet zaur kuhleju wehl reis un tà tas turpinas, kamehr ahbolinsch istults. Schehl tikai, ka maschina netika darbinata, kur tad buhtu wehl labaki warets pahrleezinatees par winas derigumu. Par pehdejo maschinu peespreeda IV. godalgu, ministrijas usslawas rakstu. (Turpmak wehl.)

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par Rigas apgabala teesas prokurora palihgu eezelts Samarkandas apgabala teesas prokurora palihgs Lutschinskis. (W. W.)

Rigas pasta un telegrafa eezirkna waldes kanzelejas eerednis A. Dmitrijews pahrzelts zelu ministrijas deenestâ. (W. W.)

Rigas muitas eksperts-mekanikis Pfeifers us pascha luhgumu atlaists no amata. (W. W.)

Par Widsemes kameral-palatas arkiwaru eezelts tàs pat palatas grahmatwescha palihgs Roschtschokowskis. (W. W.)

Widsemes akzises waldes jaunakais kontroleers Nedoschiwins eezelts par Riht-Sibirijas I. eezirkna akzises pahrluhka palihgu. (W. W.)

Widsemes kontrolpalatâ par grahmatwedi eezelts tàs pat kontrolpalatas ahrkahrtejais eerednis Heinrichsons; par tàs pat kontrol-palatas grahmatwescha palihgu eezelts kontrol-palatas galda preekschneeka palihgs Kieserizkis.

Par Widsemes kontrol-palatas sekretara weetas ispildítaju eezelts tàs paschas palatas grahmatwedis Zarenko.

Par Widsemes gubernatora kanzelejas eeredni eezelts Rudsits. (W. G. A.)

Par Walmeeras pilsehtas lozekli, nelaika Treija weetâ, Widsemes gubernators apstiprinajis Roberu Wilhelmsu. (W. G. A.)

Walkas aprinka I. eezirkna ismekleschanas teesnesis Woronezs peeskaitits teesleetu ministrijai.

Par Kursemes gubernas waldes kanzelejas eeredni apstiprinats podporutschiks Glodirewskis. (K. G. A.)

Kursemes gubernas statistiskàs komitejas sekretars pehz nokalpota deenasta laika paaugstinats par gubernas sekretaru. (K. G. A.)

Dobeles semneeku wirsteesas preekschneeks Schiemanis us pascha luhgumu atlaists no amata.

Jelgawas gimnasijas skolotajam Korolewam usdots pagaidam ispildit minetàs gimnasijas inspektora weetu.

Leepajas Nikolaja gimnasijas Frantschu walodas skolotajs pehz nokalpoteem 25 gadzem wehl atstahts amatâ. (K. G. A.)

Par Leepajas walstsbankas nodalas kaseeri eezelts kaseera palihgs Andrefs. (K. G. A.)

Saldû eezelti diwi jauni gorodowoji, katrs ar 120 rbl. algas gadâ. (K. G. A.)

Matkules meschkungs Jlenda un Engures meschkungs Fabians pahrzelti weens otra weetâ. (K. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Zehsu scha gada laukſaimneezibas isstahdê godalgas wehl peespreeda:

Par sirgeem:

1) Baronam Oelsenam, Ungurpili, par jahjamo sirgu — I. godalgu, walsts kehwnizas waldes sudraba medaku.

2) Baronam Delwig'am, Oppes muischâ, par kehwi „Stella — II. godalgu, walsts kehwnizas waldes bronsa medaku; par jahjamo sirgu „Odin" — III. godalgu, atsinibas diplomu.

3) L. von zur Mühlenam, Woiseká, par kehwi „Mida" — II. godalgu, walsts kehwnizas waldes bronsa medaku.

4) E. v. Strückam, Weslermuischâ, par kehwi — III. godalgu, walsts kehwnizas atsinibas diplomu; par kehwi „Floru" un ehrseli „Barbu" — III. godalgu, atsinibas diplomu un 25 rbl.

5) Knasam Krapotkinam, Siguldâ, par Anglu pusasinu sirgu „Awangarde" — III. godalgu, atsinibas diplomu; par sirgu „Ariergarde" — III. godalgu, atsinibas diplomu.

6) Jehkabam Stahmeram, Graschu Lejeeschôs, par melno kehwi „Jetti" — I. godalgu, sudraba medaku un 30 rbl.

7) Peteram Behrsinam, Putschurgas Kahrklôs, par 6 gadus wezu bruhnu kehwi — I. godalgu, sudraba medaku un20 rbl.; par 3 gadus wezu bruhnu kehwi — II. godalgu, bronsa medaku un 15 rbl.

8) K. Freimana kdsei, Sweizeema Kekarôs, par 4 gadus wezu kehwi „Maschu" — II. godalgu, bronsa medaku un 10 rbl.

9) Friedricham Thielickam, Rosbekôs, par 4 gadus wezo melno kehwi „Irmu" — III. godalgu, walsts kehwnizas waldes atsinibas diplomu.

10) H. Rosepflanzeram, Lobenschteinâ, par 3 gadus wezo kehwi „Damiru" — III. godalgu, walsts kehwnizas waldes atsinibas diplomu.

11) Jahnim Jursonam, Nehkenâ, par Arabu-Orlowas kehwi „Nataschu" — III. godalgu, walsts kehwnizas atsinibas diplomu.

12) H. Pusekam, Ruzkâ, par kehwi „Nigru" — III. godalgu, walsts kehwnizas atsinibas diplomu.

13) Baronam Kampenhausenam, Teegaschôs, par 5 isstahditeem darba sirgeem — I. godalgu, sudraba medaku un 100 rbl.; par bruhno ehrseli „Banditu" — I. godalgu, leelo sudraba medaku; par ehrseli „Tiranu" — I. godalgu, maso sudraba medaku; par ehrseli „Orro" — I. godalgu, maso sudraba medaku; par tumschi bruhno ehrseli „Omaru" — II. godalgu, bronsa medaku.

14) Jehkabam Meschzeemam, Preekuku Leel-Eizenôs, par tumschbruhno brauzamo kehwi „Kanzi" — I. godalgu, sudraba medaku un 10 rbl.

15) Peteram Martinsonam, Lentschu Katlahpôs, par 4 gadus wezo kehwi „Maschku" — II. godalgu, bronsa medaku un 10 rbl.

16) Peteram Brutanam, Saikawas Apsinôs, par 4 gadus wezu ehrseli „Burku" — II. godalgu, bronsa medaku un 10 rbl.

17) M. Grünfeldam, Duhkerôs, par Orlowas-Torgeles kehwi „Maschu" — II. godalgu, bronsa medaku un 10 rbl.

18) Karlim Erwaldam, Karku muischâ, par gadu wezu kumeku „Wanku — III. godalgu, walsts kehwnizas atsinibas diplomu un 10 rbl.

19) Karlim Thomsonam, Podzeema Daupôs, par 3

---

roku gaisâ, pawehlu tai, lai mehgina to nolaist, bet stingri nosaku, ka tas tai ir ne-eespehjams. Wina puhlas roku nolaist semê, bet winas puhles ir weltas. Ta nespehj runat, tiklihdz kà es tai eestahstu, ka ta mehma. Wina gan plahta luhpas, bet skanas nekahdas par tàm nepluhst. Tiklihdz kà teizu, ka nu atkal ta war runat, tad tai tas ari ir eespehjams. Tad saku: Kundse, juhs taischu dsirdeet musiku spehlejam (kuras naw), bet wina krata galwu, ka nedsirdot. Tad to usmodinu tahdi pat rihkodamees kà pee eemidsinaschanas, tikai otradâ kahrtibâ: welku rokas no apakschas us augschu".

Sche redsam, ka subjektam, tam zilwekam, kuru hipnotisê, eemidsina hipnotiskâ meegâ, hipnoses laikâ nebija eespehjams neween azis atwehrt, bet ari tam bija atnemta katra brihwa kustes schanàs, winsch darija tik to, ko tam wina eemidsinatajs eestahstija.

Molls turpina: „16 gadus wezu sehnu, kuru es wairak reis hipnotisejis, usaizinu skatitees man zeeschi azis. Pehz kahda laizina sakeru wina roku un rauju aisi tàs winu sew lihdz. Tad to palaischu atkal walâ, bet tà, ka azis mums wehl arween sastopas; tad zelu sawu labo roku us augschu; winsch dara to paschu, — zelu kreiso, winsch tàpat. Zaur saweem waibsteem pawehlu tam nomestees zelôs, tas to isdara un puhlas uszeltees, bet nespehj tik ilgi, kamehr es zeeschi us winu skatos un ar rokas mahjeenu pawehlu us zeleem palikt. Tiklihdz kà tam wairs azis neskatos, tas atmostas".

Sche manam, ka kustes schanàs teek wadita pilnigi no hipnotisetaja — eemidsinatajo, ka eemidsinatà persona dara wisu to pakal, ko hipnotisetajs dara, pee tam azis ir walâ un zeeschi luhkojas hipnotisetaja azis. (Turpmak wehl.)

gadus wezu ehrseli „Muktaru" — III. godalgu, atsinibas diplomu un 20 rbl.

20) Peteram Eisam, Raunas pils Bormanu pusmuischâ, par 4½ gada wezo ehrseli „Ingu" — III. godalgu, Deenwidus-Widsemes beedribas atsinibas diplomu un 10 rbl.

21) Jahnim Grosswaldam, Zehsu pils Akmenu krogâ, par 3 gadus wezo ehrseli „Wanku" — Deenwidus-Widsemes beedribas atsinibas diplomu.

Par suneem:

1) Baronam Nolkenam, Sarrakusâ, par ahtrskrehjeju suni — kurtu „Sokol" — I. godalgu, beedribas godalgu; par kuzi „Diana" — II. godalgu.

2) Wirsmeschakungam D. Weyricham, Aumeistrôs, par ahtrskrehjeju suni — kurtu „Sokol" — II. godalgu.

3) Baronam Vietinghofam, Waltenbergâ, par kurtu kunu „Bianka" — III. godalgu.

4) Pusels, Ruzkâ, par saweem saku suneem „Waldmani" un „Pauku" ispelnijàs medibu mihkotajas beedribas atsinibu.

5) J. v. Panders, Mas-Osolmuischâ, par ahpschu suneem ispelnijàs medibu mihkotajas beedribas atsinibu.

6) O. v. Blankenhagenam, par kunu „Ladi" — I. godalgu.

7) Karlis Kirschteins, Klawkalnâ, par putnu suni „Schuft" ispelnijàs medibu mihkotajas beedribas atsinibas rakstu.

Par maschinam un rihkeem:

1) A. v. Freiam, Grotuschôs, par maschinam un rihkeem — I. godalgu, sudraba medalu.

2) „Paschpalihdsibai" kà F. A. Kocha preekschstahwei, Rigâ, par daschadàm glihti isstrahdatàm labibas tihrijamàm maschinam — I. godalgu, sudraba medalu.

3) Rudolfa Wermkes arklu un maschinu fabrikai, Heiligenbeilâ, par arkleem un ezescham — II. godalgu, bronsa medalu.

4) A. Palasam, Rewelê, par 3 sehjamàm maschinam — III. godalgu, atsinibas diplomu.

5) Oswaldam v. Grünewaldam, par mescha (preeschu) sehjamo maschinu — III. godalgu, atsinibas diplomu.

Par kaleju un ratneku darbeem:

1) Peteram Antonam, kalejam Podsemâ, par labeem un lehteem diwjuhgu darba rateem — II. godalgu, bronsa medalu; par pakaweem — III. godalgu, atsinibas diplomu.

2) Ernstam Kalninam, Leepupê (pee Limbascheem), par praktiskeem pakaweem un wehrkejamàm maschinam — II. godalgu, bronsa medalu.

3) Jahnim Kinkeram, Jaun-Peebalgas Mizgàs, par sagku droschàm atslehgam — III. godalgu, atsinibas diplomu.

Par kuhdras (torfa) isstrahdajumeem:

1) R. Heerwagenam, Podsemâ, par kuhdras isstrahdajumeem — II. godalgu, atsinibas diplomu.

2) Ernstam v. Blankenhagenam, Akenstakâ, par kuhdras pakaischeem un mehginajumeem isgatawot kuhdras wilnu — atsinibas diplomu.

3) Baronam Wolfam Intschukalnâ, par kuhdras pakaischeem un smelknem (saspeestu torfu) — atsinibas diplomu.

4) G. v. Numersam, Idewê, par kuhdras pakaischeem — atsinibas diplomu.

Par kulturteknifkeem isstrahdajumeem:

1) H. R. L. Heinrichsenam, Rigâ, par glihtu kulturteknisku planu isstrahdaschanu — II. godalgu, atsinibas diplomu.

Par keegeleem:

1) Karlim Galinam, Ramkas Kutuma mahjâs, par labeem keegeleem un kahrnineem (dakstineem) — II. godalgu, atsinibas diplomu.

2) Drobuschu muischas waldei, par drenaschu truhbam — II. godalgu, atsinibas diplomu.

Widsemes lopu apsargataju medaļas peespreeda sekoscheem kreetneem lopu kopejeem:

1) Jahnim Behrsonim, Kaweres muischâ, par 18 gadu ilgu deenastu.

2) Sanai Lorenzim, Oppes muischâ, par 12 gadu ilgu deenastu.

3) Kutscheerim Andrejam Elliskalnam, Oppes muischâ, par 12 gadu ilgu deenastu.

Scha gada Zehsu laukfaimneezibas isstahdê pahrdewa daschadus lopus par 16,700 rubleem.

No Skrihweres. Swehtdeen, 2. julijâ notureta jautajumu isskaidroschanas wakarâ wispirms J. Kruhminsch nolasija kahdu garaku isstrahdajumu „par Wakar-Eiropu". Pehz tam tika isskaidroti daschi sihkaki jautajumi un tad Petersons-Linksminsch runaja „par aiseeschanu". Scho jautajumu pahrrunaja ihsti daudspusigi un plaschi. Pee debatem peedalijàs bes preekschneseja pascha wehl Kruhmina un Sarina kgi. Un tad atkal nahza leels pulks daschadu sihkaku jautajumu, kuri wisi tapa isskaidroti pamatigi. Wakaru wadija, kà jau sinots, draudses skolotajs P. Baldawa kgs. Publika bija eeradusees leelâ skaitâ un kaut gan jautajumu isskaidroschana wilkàs weselas trihs stundas no weetas bes kahda starpbrihscha, tatschu publika sekoja wisam ar leelako usmanibu. — Nahkoscho jautajumu isskaidroschanas wakaru us publikas wehleschanos noturès jau nahkoschâ swehtdeenâ, 16. julijâ. Nolasischot wairak preekschlasijumus un isskaidroschot ihsti daudz sihkaku jautajumu is ahrstneezibas, semkopibas, teesleetam u. z. Nowehlam darbineekeem weiksmes! Pauline.

No Skrihweres. Nakti no 7. uz 8. juliju, ap pulksten 2 pehz pusnakts, nodega schejeenes glahschu fabrikas kuhtis. K.

Jaun-Peebalgai pehz mahzitaja Kaehlbrandta aiseeschanas us Rigu par Petera basnizas wirsmahzitaju, naw paschai sawa pastahwiga dwehseku gana. Mahzitaja weetu schimbrihscham pagaidam ispilda Osolinsch, kursch ari peeteizees kà kandidats us scho weetu. Bes wina wehl peeteikuschees Pawasars un W. Plutte. Zeresim, ka Jaun Peebaldseni sew pratis israudsitees kreetnu un wispuseji isglihtotu dwehseles ganu. Kandidatu us mahzitaju amateem mums Latweescheem schimbrihscham ir daudz. Tà tad iswehle koti leela. Jaun-Peebalgas draudse ar' ir weena no wisleelakàm un eenesigakàm draudsem Baltijâ — un tapehz Jaun-Peebalga ari war droschi ween israudsitees un ismeklet waj wiskreetnako muhsu tautas dehlu.

Weetalwas Labdaribas beedribas namâ J. Kahrklina un J. Lasdina kungi konzertu isrihkoschot tik 16. julijâ, jo tee bijuschi aiskaweti 9. julijâ sarihkot Weetalwâ konzertu.

Dsehrbenes-Drustu-Skujenes-Lodes semkopibas beedriba 2. julijâ notureja sapulzi. Preekschneeka kgs pastahstija, ka winsch zelojot eewehrojis, ka zitâs pusês labibas lauki esot tukschaki, nekà pee mums. Pee mums rascha wideja. Tad J. kgs nolasija preekschlasijumu „Daschi eewehrojumi". Sche winsch aisrahdija us leelo labibas konkurenzi, tad us daschadàm semkopibas maschinam, kas buhtu, schinî apgabalâ eewedamas, jo zitur tàs jau sen leetojot. Schis bija: twaika kulamà maschina un sewischkas konstrukzijas plaujamà maschina; pehdejà esot jo eewehrojama sawas weenkahrschàs konstrukzijas dehl. Tahlak runaja par daschàm eetaisem, kuras buhtu koti eewehrojamas un tadehl eewehlamas eerihkot, tàs bija: stehrkelu (kartupelu miltu) fabrikas un konsuma weikals. Eewehleja ari bites kopt un wihnu isgatawot no ehrkschku- un jahnogam. Scho wisu J. kungs esot apskatijis zelodams pa Kursemi. Pehdigi aisrahdija us Latweeschu spezialo literaturu, ka ta wehl koti wahja; tas pats esot sakams par semkopibas spezialo literaturu sewischki, tadehl to wajagot pabalstit zaur isplahtischanu. Wajagot uszihtigi lasit par semkopibu, tautas saimneezibu, eegahdatees jaunakàs isnahkuschàs semkopibas grahmatas, laikrakstus un ja buhtu atlauja un lihdsekli, eerihkot pilnigu grahmatu krahtuwi. Tahlak sapulze weenojàs, ka kaulu-milteem, kurus agrakajâs sapulzês nospreeda pastellet no Peterburgas, jabuht Zehsis 24. julijâ, kur tad beedri brauks tos sanemt. Buhschot waj tschetri wagoni pilni. Ja gadischotees wehl wairak pastelletaju, tad tos zitus pastelleschot tepat Rigâ. Nahkoscho sapulzi nolehma noturet 6. augustâ. Esot peeteikts 1 preekschlasijums. —zis.

Aulukalnâ par skolotaju peenemts newis Kileca kgs, kà „M. W." pag. num. eespeests un ari ne Kiperts, kà tas „Balsi" sinots, bet — Kibers. Kr.

Jurjewas universitatê Dr. Rusowa weetâ par botanikas (stahdu walsts) profesoru eezelts magistrs Kusnezows.

Kursemê, kà „K. G. A." sino, 1894. gadâ bijuse pawisam 641 skola ar 41,763 skoleneem. Widejas skolas bijuschas 7 ar 1590 skoleneem, spezialas — 7 ar 282 skoleneem, semakas — 627 ar 22,567 skolneekeem un 15,763 skolneezem. Pilsehtu skolas bijuschas — 10, elementar-skolas pilsehtâs un meestôs — 19, tautas apgaismoschanas ministrijas laukskolas — 12, luteranu pagasta skolas — 345, labdaribas eestahschu skolas — 9, pareiztizigu basnizskolas — 42, luteranu basnizskolas — 27, katolu skolas — 1, Schihdu skolas — 12, priwatskolas — 141. No wisàm skolam 101 ir preeksch puiseneem, 57 preeksch meitenem un 483 preeksch puiseneem un meitenem. Kursemes weenpadesmit pilsehtâs ir 189 skolas. Leepajâ ween ir — 73, Jelgawâ — 36, Kuldigâ — 16, Tukumâ — 14 skolas u. t. t. — Kursemes 13 meestôs ir 43 skolas. Jelgawas aprinkî ir 53 skolas, Talsu aprinkî — 52, Aisputes aprinkî — 46, Grobinas aprinkî — 44, Jaunjelgawas — 43, Tukuma — 42, Wentspils — 38, Bauskas — 37, Kuldigas — 34 un Iluksstes aprinkî — 20 skolas. Pa wiseem aprinkeem kopâ skolas apmeklê 16,066 puiseni un 11,540 meitenes.

Kursemes scha gada mahzitaju sinodi noturès no 14. lihds 19. septembrim.

Kursemê, kà „Lib. Ztg." sino, eekschleetu ministris weetejeem eedsihwotajeem atkahwis zelt peeminekli keisareenei Katrinai II., kuras waldibas laikâ Kursemi peeweenoja Kreewijai.

Kandawas labprahtigo ugunsdsehseju beedriba 25. junijâ noswineja 25 gadu pastahwibas swehtkus.

Pee Bernates, 15 werstis us deenwideem no Leepajas, 29. junijâ sekle usskrehjis un gahjis bojâ twaikonis „Sackenhausen", kursch jau ilgaku laiku nodarbojees mehginadams uszelt nogrimuscho kugi „Hebi". Kuga laudis wisi isglahbti.

Popes pahrwaldneeks, generalpilnwarneeks barons Hermans Rönne, kà „D.-Ztg." sino, noschauts. Wairak Leepajas teesneschi dewuschees us breesmu weetu.

No Jelgawas apkaimes mums raksta: No septinu guletaju deenas (27. junija), kur mums usnahza pirmais schis wasaras stiprakais leetus gahseens, lihst katru deenu, reisam pat aumakeem, upites peebreeduschas un seens un ahbolinsch gruhti eewahkams, weetam tas jau ari sapuwis waj masakais sapelejis un tamlihds maswehrtigs. Tà tad mums ar scho wisu wajadsigako lopu baribu deesgan plahni klahsees.

Stipree un beeschee leetus gahseeni gan pawairojuschi zeribas us puslihds wideju raschu, bet ari tikai daschôs apwidôs. Wispahrigi nemot no wasaraja sagaidams wehl zik ne zik kas labs, bet ar seemas sehju stahw koti behdigi. Ari salmu nebuhs wisai daudz. Gan reti zitâ kahdâ gadâ rudsi bijuschi jau tik agri plaujami, kà schogad. Tà pee mums daschâs weetâs sagatawojàs us rudsu plauschanu pirmdeenâ, 10. julijâ. Redsams, ka schowasar tiksim laikâ pee jaunas maisites. Taudz scho pawasar apsolija augku dahrsi, jo koki bija gluschi pahrpilditi ar ahbolеem un bumbeereem un tà dahrsu ihpaschneekeem bija ihsteni teesibas, sagaidit no dahrseem kreetnus eenahkumus. Bet kas galu galâ isnahza? Tà kà schogad wisur koti daudz ahbolu, tad zenas par dahrsu nomam noslihdeja tik stipri lejâ, ka dahrsu ihretaji nemaksà gandrihs daudz wairak, kà wahjôs jeb pawidôs ahbolu gadôs. Tà tad droschi paredsams, ka us rudena pusi ahboli buhs samehrâ wehl lehtaki, nekà schis wasaras sahkumâ ogas, kas jau ari bija dabunamas par nedsirdeti semàm zenam. Kà mums ihsteni isdosees ar kartupeleem, tas schimbrihscham wehl gruhti paredsams. Sinams, ja stipree leetus gahseeni nemitesees, tad ari kartupeli, kas jau tagad slapja laika dehl weetu weetam sahk slimot un pat puht, isnihks waj pawisam. Loti noschehlojams ir fakts, ka muhsu upês un upitês siwju skaits gadu no gada masinajees, kamehr to tagad gandrihs nemas wairs naw. Pee tam pa leelai daļai ta nebuhschana wainiga, ka sche daudz saimneeki, zaur kuru robescham upes tek, tàs pawasarôs pilnigi pretlikumigi aisschogo un tahdâ kahrtâ eemantotàs siwis wed taisni muzâs tirgôs; bet wehl beeschaki deemschehl atgadas, ka lini teek paslehpschus schur tur mehrzeti upitês, lai gan tahda rihkoschanàs zeeschi noleegta. Tahdâ kahrtâ ari uhdens leelakâs upês, kurâs masinàs eetek, teek pilnigi maitats. Tad nu naw brihnums, ka tagad wairs naw siwju paschu wajadsibam, kur senak tàs marejàm most pahrbrist un ar winam daschu labu rudzu peepelnit klaht saimneezibai. Wehschi pee mums pilnigi isfuduschi. Te pamaniti agenti no ahrsemem, kas stahjas sakarâ ar tà dehweteem „wakeneekeem". Schee „wakeneeki" nodarbojas naktim ar slepenu wehschu kerschanu un tà kà plawas tagad wisur nopļautas, tad minetee zilweki neatduras gandrihs nekur us kawekleem, bet meerigi turpina sawu eenesigo nakts weikalu. Ir pilnigi taisniba, ka sche pee mums wehsiti nedabusi wairs ne redset, — ar to tagad barojas ahrsemês. Kà redsams, tad no muhsu apgabala naw nekas eepreezinajoschs sinojams. Bet tikdaudz nomanam gan, ka tagad darba spehki pee mums koti mekleti, sewischki schim brihscham, kur plaujas laiks patlaban kà sahkas un gandrihs neweens saimneeks nespehj istikt ar teem kalpeem ween, kurus Jurgôs, alasch wehl nepeeteekoschâ skaitâ, salihdsis. Tà tad mums nupat japeedsihwo deesgan neaprastais skats, ka saimneeki peespeesti braukt us pilsehtu un tur meklet darba spehkus, jeb schos ari aizinat zaur laikraksteem pee sewis us darba nolihgschanu. Ko darit — laiki grosas un lihds ar teem eeraschas un apstahkli. — b —

No Preekules. Pagahjuschà gada julijâ Asites pahrtikas beedriba atwehra pee Preekules stazijas jaunuszeltâ namâ sawu weikalu. Kà weikala wadonis tika peenemts Radsina kgs. Beedribas nams atrodas koti labâ weetâ, kur satek wairak zeli. Beedribai tadehl eet it labi, apgrosijumu deenâ ap 200 rubl., us swehtkeem ap 300 rubl. Tas nu buhtu it jauki, ja tik nebuhtu tai gada laikâ eeweesuschàs daschas nekahrtibas. Zehlonis tahdàm nekahrtibam buhs gan tas, ka beedri, wehledami sawus amata wihrus, mas wehribas peegreesuschi tam, waj eewehletee teescham tee wihri, kas peenahzigi ispildìs wineem ustizetos amatus. Naw jaskatas, kà to mehds darit, us melneem swahrkeem, us to, ka winam labaks stahwoklis dsihwê nekà ziteem, bet wairak us paschu personu un waizat: waj tas ir tas wihrs, kas muhsu intereses aisstahwès jeb warbuht ir beedru starpâ ziti, kam pee beedribas usselschanas daudz leelaka interese? Kà tas teescham swariga leeta un us to zeeschi jaluhkojas, mehs to jau mahzamees pasiht. Tagad gads apkahrt, bet ne-esam wehl skaidribâ ar beedribas isdewumeem, eenahkumeem, ar wahrdu sakot, ar winas rehkineem, jo isdotais gada pahrskats tik sawads, ka ne brilles uslizis newari wisu isprast. Redsams, ka grahmatu weschana atrodas tahdâs rokâs, kas — laikam zitadi neprasdams — wed grahmatas pehz sawa prahta, bet ne tahdâ kahrtibâ, kà tas leelakôs weikalôs prasams — pehz dubultàs (italiskàs) grahmatu weschanas metodes. Schitais punkts un daschi ziti, kà

pretschu pirkschanas kahrtiba, amatu neispildischana, daschu pretschu augstàs zenas u. t. t. dewa eemeslu weenai beedru dalai pagehret no waldes, lai ta uf 28. juniju sasauktu ahrkahrteju generalsapulzi, kur nahktu skaidribâ ar wisàm nebuhschanam. Bet walde atstahja beedru peeprasijumu ne-eewehrotu, lai gan pehz statutu § 26 tas bija ja-eewehro, jo wajadsigais paraksstu daudsums bija. — Sestdeen, 15. julijâ buhschot beedribas kahrtejà generalsapulze. Redsesim, kà tur tàs leetinas noritès! W.

c) **No zitàm Kreewijas pusem.**

No Peterburgas. Wina Keisariskà Augstiba Leelkuase Ksenija Aleksandrowna, kà „Wald. Wehstn." sino, 3. julija wakarâ laimigi dsemdejuse meitu, kura kristibâ nosaukta par Irenu. Augstàs mahtes un jaunpeedsimuschàs meitas weseliba esot laba. Jaunpeedsimusè Keisariskà dsimuma knaseene wisôs atgadijumôs, kur peenahkas, nosauzama par Augstibu.

Peterburgâ, kà awise „Pet. Gas." raksta, zaurmehrâ ikweens zilweks gadâ isdserot 110 (?!) pudeles alus, kas pudeli alus rehkinot 9—11 kap., istaisot 9—11 rbl. uf ikweena eedsihwotaja, weenalga waj tas leels waj mass.

Elementar- un laukskolotaji nereti laikâ nedabun kahrtigi sawas algas un tapehz teem beeschi ween jastaigà tahli zeli un jasuhdsas, lai dabutu sawu maso suhri gruhti pelnito algu. Lai nu nowehrstu tahdas nebuhschanas, tad tagad, kà „Now. Wrem." sino, islaista pawehle, ka pilsehtu un lauku draudsem jaaismaksà saweem skolotajeem peenahzigà alga wiswehlakais katra mehnescha pirmâ deenâ.

Elementar-skolu skolotajeem, kuri atrodas sem tautas apgaismoschanas ministrijas pahrsinas, nodibinaschot emerituras (isdeenejuschu un nespehzigu skolotaju kasi.

Diwklasu draudses skolas, kà „Waldibas Wehstnesi" lasams, kara klausibas atweeglinajuma sinâ peeskaititas pee treschàs schkiras mahzibas eestahdem.

Peterburgâ 1. julijâ premiju aisnehmuma isloseschanâ tika amortisetas (isnihzinatas) sekoschas premijas: NNr. 49 136 231 407 611 684 773 779 899 1017 1069 1164 1226 1237 1359 1458 1460 1484 1538 1865 1907 1964 2138 2284 2400 2463 2483 2538 2581 2744 2803 3031 3201 3290 3428 3510 3597 3776 3805 3888 3892 3965 4131 4183 4189 4301 4324 4420 4487 4680 4688 5019 5205 5296 5324 5358 8373 5424 5615 5915 6123 6128 6209 6278 6349 6507 6684 6848 6920 6963 6975 6984 7112 7426 7456 7574 7651 7790 7791 7808 8127 8302 8356 8470 8471 8491 8527 8669 9129 9148 9201 9500 9550 9577 9593 9833 9862 9989 10219 10485 10503 10730 10990 11093 11152 11264 11437 11463 11623 11879 11981 12014 12108 12202 12311 12340 12382 12387 12411 12482 12504 15625 12731 12733 12738 12799 12839 12882 13002 13025 13273 13346 13442 13495 13542 13586 13701 13705 13712 13742 13794 13799 14030 14150 14356 14365 14402 14473 14483 14493 14520 14528 14657 14703 14731 14812 14859 14878 15013 15039 15347 15349 15368 15373 15490 15549 15552 15556 15602 15835 15897 15927 15993 16045 16050 16091 16223 16457 16479 16495 16579 16617 16677 16702 16867 16883 17139 17206 17355 17565 17739 17853 17917 18039 18155 18198 18283 18462 18465 18484 18910 19160 19322 19405 19519 19708.

Nischni-Nowgorodà pa isstahdes laiku 1896. g. sobahrsti no 10. lihds 14. julijam isrihkoschot ihpaschu kongresu sinatnisku jautajumu apspreeschanas noluhkâ.

Pee jaunà Sibirijas dselsszeka schimbrihscham strahdajot ap 70,000 strahdneeku.

Warschawas apgabala teesâ scha gada 10. janwari noteesaja Radomas gubernas, Opotschnas aprinka, Jankowas pagasta 41 gadu wezo reserwistu Michailu Iwanowu Pawluku uf nometinaschanu Sibirijâ, tadehl ka tas bija nogalinajis sawas seewas mihlako. Bet apgabala teesa, eewehrodama apstahkkus, kahdôs Pawluks, kursch bijis meerigs, strahdigs zilweks, wisu seedojis sawai familijai, noseegumu isdarijis, nogalinadams sawas seewas mihlako Zibulski, isleetoja schahdâ atgadijumâ teesai atlauto teesibu un zaur teesleetu ministri Keisara Majestatei eesneedsa luhgumu, Pawluku apschehlot. Wina Majestate Kungs un Keisars, kà „Warsch. Dn." sino, Wisschehligi pawehlejis, Michailu Pawluku apschehlot.

Warschawas awises sino, ka solwerkas Ostrowas robeschâs, netahlu no Krasnowizas stazijas, pee Warschawas-Brombergas dselsszeka, 130 pehdu dsilumâ useeta 16 zollas beesa akminoglu kahrta. Dehl ismekleschanas kalnraktuwju apgabala walde issuhtijusi sewischku komisiju. Spreeschot pehz lihdsschim dabutàm sinam, domajams, ka atradumam leela nosihme, tadehl ka jaunàs ogles labuma sinâ pahrspehjot wisas zitas oglu sortes.

Warschawâ miruschais muischas ihpaschneeks Paprozkis, kà „Kur. Codz." sino, sawas apmehram 1000 desetinas leelàs muischas Potischu un Marininu, Grojetschas aprinki, norakstijis Warschawas dahrstkopibas beedribai. Muischas wehrtetas uf 200,000 rbl.

Mahkfligas ferwises. Galma juweleera Faberschè darbnizâ Maskawâ galma resors preeksch seemas pils esot apstellejis dahrgas leetas. Apstellejumu, kursch sastahwot is galda ferwisem, galda wasem u. t. t., Faberschè firma atklahtâ issolischanâ usnehmusees par 50,000 rbl., kà „Now. Dn." to sino. Turpat Faberschè darbnizâ isgatawojot ari zitu galda ferwisi, wases preeksch augleem, pukem un schampanera plates, Deewa meerâ dusoschâ Keisara Aleksandra III. usdewumâ. Schim leetam wajagot buht isgatawotàm is tihra sudraba, Ludwiga XVI. stilâ. Pehdejàs ferwises wehrtiba noteikta uf 100,000 rbl. Abas ferwises buhschot gatawas uf Winu Keisarisku Majestatu kroneschanu. (Graschd.)

Pleskawas gubernâ, pehz weetejà „Lisk." sinam, 1894. gadâ skolas gadôs pawisam bijuschi 153,718 behrni, bet skolu apmeklejuschi tikai 18,165 behrni. Elementar, skolu Pleskawas gubernâ esot 430. Weena skola nahkot uf 88 kwadrat-werstim un 358 behrneem.

Saratowâ 27. junijâ bijuse semes trihzeschana. Wairak ehkas apskahdetas, seenas saplaisajuschas, galdi daudsôs namôs danzodami aiskrehjuschi projam, israudsidamees sew zitas weetas, lopi palikuschi loti nemeerigi un zilajuschi ween tik austs bailigi klausidamees kas noteek.

Sambrowas pilsehtina (Lomschas gubernâ) nodeguse gandrihs waj lihds pamateem. Atlikuschees wairs tik kahdi 30 nami un basniza. Nodeguschi 230 nami. No 5000 pilsehtinas eedsihwotajeem ap 4000 palikuschi bes pajumta un usturas lihdsekleem.

Wolinijâ, kà „Wald. Wehstn." sino, no 11. lihds 24. junijam ar koleru saslimuschas 93 un nomiruschas 25 personas.

No Rigas.

Jonatana beedriba 8. un 9. julijâ omuligi noswineja 25 gadu pastahwibas swehtkus. Publika bija eeradusees leelâ skaitâ. Gawilneezi winas goda deenâ apsweizinaja gan beedribas, gan priwat-personas, gan laikrakstu redakzijas. No laikrakstu redakziju puses beedribu personigi apsweizinaja no „Deenas Lapas" — redaktors cand. jur. J. Pleekschans, no „Baltijas Wehstnescha" — redaktors N. Purinsch (Purinu Klàws), no „Mahjas Weesa" — Dr. P. Sàlits un no „Balss" — adwokats A. Webers. Tschetrpadesmit Rigas beedribas gawilneezei kopeji dahwaja sudraba pokalu, Rigas fuhrmanu palihds. beedr. rakstamus daikus, Amatneeku palihdsibas beedriba zaur Puhzischu Gederiu diwus lukturus ar swezem. Pee swehtku meelasta runaja daudz. Swehtki beidsàs ar balli, preeksch kuras bija teatra israhde, kurâ Aoolfs Allunans kà weesis ispelnijàs leelu publikas atsinibu un patikschanu.

Tornakalna Latw. palihdsibas beedriba swehtdeen, 16. julijâ sch. g. isbrauks sakumôs „Bulldôs", Winkmana kga lihzi pee Leelupes. Nobrauks ar kugi no plosta tilta pulkst. 10 no rihta.

Peterburgas Ahrrigas dseed. beedriba swehtdeen, 16. julijâ sch. g. isrihkos Zeribas beedribâ (Altonawâ) dahrsa swehtkus.

Par Sarkanà Krusta Rigas damu komitejas ahrstu apstiprinats Dr. v. Holsts.

Rigas rikschotaju beedriba sawu rudena sesonu, kà mums sino, eesahks peektdeen, 25. augustâ. Isrihkoschot pawisam 6 sazihkstes deenas un godalgâs isdalischot pawisam 7060 rbl.: pirmâ deenâ 960 rbl., otrâ — 1550 rbl., treschâ — 650 rbl., zeturtâ — 500 rbl., peektâ — 1800 rbl. un sestâ deenâ 1600 rbl.

Wehrmana dahrsa restorazijas telpas turpmak apgaismoschot ar elektrisku gaismu.

Widsemes gubernators atwehlejis: 1) Oskaram Briegeram eerihkot Rigâ, uf Peterburgas schosejas Nr. 112 ahdu gehretawu ar suta dsinekli; 2) Kagotajam Dawidam Trambazkim eerihkot Rigâ, Igaunu eela Nr. 7 seepju fabriku bes suta spehka; 3) Karlinei Brink eerihkot Rigâ, Sirgu eelâ Nr. 5 weetu apgahdaschanas kantori preeksch Widsemes gubernas un 4) Franzim Dilewitscham atwehrt Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 31 fotografu darbnizu. (W. G. A.)

Weetejee nosazijumi par Rigas tirgu kahrtibu, kuru Widsemes gubernatora kungs scha gada 26. majâ apstiprinajis. (Beigas.)

V. Sewischki nosazijumi par krahmju pahrdoschanu.

§ 42. Wezas leetas apkahrt nehsat un pahrdot ir atlauts tikai uf pilsehtas krahmju tirgus (§ 2); nosazijumi, kuri isdoti par pahrdoschanu apkahrt nehsajot, sihmejas ari uf tahdeem preekschmeteem, kurus pahrdod sem klajas debess uf galdeem.

Peesihme. Sem „krahmju pahrdoschana" schinìs nosazijumôs nesaprot tikai wezas leetas, bet ari jaunas, kuras materiala un isstrahdaschanas lehtuma sinâ apmeerina nabadsigu lauschu wajadsibas. Kahdas prezes atlauts pahrdot, schaubigôs atgadijumôs isschkir tirdsneezibas walde.

§ 43. Personam, kuras grib tirgotees ar wezàm leetam, katru gadu jadabun atlauja no tirdsneezibas waldes. Pee luhguma dehl atlaujas luhdsejeem japeeleek no Rigas polizijas isdota apleeziba par usweschanos. Uf minetàs atlaujas pamata wineem waj nu atlaus uf tirgeem tirgotees, waj ari to pilnigi aisleegs.

§ 44. Personam, kuras uf krahmju tirgus eerihkotâs bodités tirgojas ar wezàm leetam, isdod apleezibu, uf kuras atrodas wisi nosazijumi, kuri sihmejas uf schahdu tirgoschanos; bet tàm personam, kuras uf krahmju tirgus zitâs weetâs tirgojas waj leetas nehsà apkahrt preeksch pahrdoschanas, isdod nosihmi ar usraksstu „толкучій рынокъ" (krahmju tirgus) un gada skaitli. Schi nosihme mineteem „andelmaneem" tik ilgi pee uswalka redsamâ weetâ janehsà, kamehr tee uf krahmju tirgus usturas.

§ 45. No saldateem, deenastneekeem, amatneeku mahzekleem un nepeeauguscheem krahmju tirgus „andelmani" tikai tad kahdas leetas drihksit pirkt, ja minetàs personas usrahda apleezibu no preekschneekeem, wezakeem waj aisbildneem, ka tahdas leetas pahrdot wineem atlauts.

§ 46. Ja „andelmanis" kahdu tura aisdomâ, ka tas pirkschanai peedahwatàs leetas sadsis, ihpaschi ja sweschas personas peedahwà pirkschanai dahrgas leetas, kuras nepeederas winu stahwoklim un kahdas tee naw paraduschi leetot, waj ari kad peedahwato leetu wehrtiba eewehrajami augstaka nekà prasità zena, tad andelmanim peenahkas schaubigo personu apturet un nodot polizijas ismekleschanai.

§ 47. Personas, kuras pirkschanai peedahwà atslehgas un muhkiserus, krahmju tirgus „andelmaneem" peenahkas apturet un lihds ar peedahwateem preekschmeteem nodot polizijai. Muhkiseru pahrdoschana krahmju tirgus „andelmaneem" ir aisleegta; atslehgu spalinas wini drihksi pahrdot tikai kopâ ar atslehgam.

§ 48. Krahmju tirgus „andelmani" pastahwigi padoti polizijas un pilsehtas waldes usraudsibai; wineem katrâ laikâ japaklausa, kad polizija usdod wineem peederoschu pretschu ismekleschanu waj aptureschanu. Par pastahwoscho likumu un weetejo nosazijumu ne-eewehroschanu, kuri sihmejas uf krahmju tirdsneezibu, wainigee nosazitâ kahrtibâ teek saukti pee atbildibas.

VI. Pilsehtas tirgus polizijas amata wihri un to peenahkumi.

§ 49. Pilsehtas tirgus polizijas amata wihri ir tirgus komisari un tirgus usraugi. Amata wihru skaits ir nosazits no pilsehtas waldes isdotâ saraksstâ.

§ 50. Tirgus polizijas amata wihrus eezel tirdsneezibas walde. Minetee amata wihri teek noswehrinati, ka wini sawus amata peenahkumus apsinigi ispildis. Winu deenasta laika ir lihds 60. muhscha gadam; winu tahlakà atstahschana deenastâ atkarajas no tirdsneezibas waldes.

§ 51. Tirgus komisaru peenahkumi schahdi:

1) tirgus karoga uswilkschana, kad tirgum jasahkas, un tirgus karoga nolaischana, kad tirgum jabeidsas;

2) weetu eerahdischana „andelmaneem"; pahrbaudischana un pehz eespehjas ari kildu isschkirschana meera zelâ, sihmejotees uf tirgus nodokleem un ja neisdodas islihgschana meera zelâ, kildotaju nodoschana polizijai waj teesam;

3) usraudsiba par uf tirgus tirdsneezibas sihmejoschos likumu un obligatorisko nosazijumu ispildischanu un pahrkahpeju saukschanu pee likumigas atbildibas;

4) usraudsiba par usturas lihdsekku labumu pehz tahdas metodes, kahdu nosazijusi tirdsneezibas walde resp. pilsehtas ahrsti; „andelmanu" wiltotu, sabojatu waj weselibai kaitigu usturas lihdsekku, no weterinar-ahrsteem (lopu ahrsteem) nepahrluhkotas gaias, jaunu siwju, mescha kustonu — kuri islikti pahrdoschanai aisleegtâ laikâ — un wispahrigi tahdu pretschu, kuru pahrdoschana uf tirgeem pawisam aisleegta, waj ari tikai sinamôs laikmetôs naw atkauta, — nodoschana polizijas waldei dehl tahlakas isdarischanas;

5) usraudsiba par to, ka teek leetoti likumigi mehri un swari un pretlikumigu, nestempeletu un nepareisu mehru, swaru un swaru bumbu leetotaju nodoschana weetejai polizijas waldei dehl tahlakas nolemschanas;

6) ruhpeschanàs par to, ka „andelmani" pehz tirgus laika beigam atstahj tirgu.

Bes tam wehl tirgus komisareem jaluhkojas uf to, ka tirgus laukumi un tirgus ehkas teek tureti labâ stahwokli, tihri un kahrtigi.

§ 52. Tirgus komisareem padoteem tirgus usraugeem peenahkas tirgus komisarus pabalstit pee winu peenahkumu ispildischanas.

§ 53. Weenam tirgus komisaram sewischki teek usdota usraudsiba par pilsehtas krahmju tirgu. Wina peenahkums ir, tirgu katru deenu atwehrt un aisslehgt, wisus krahmju pahrdewejus, kureem naw teesibas tirgotees, israidit un raudsitees, ka likumi un weetejee nosazijumi par krahmju tirgu teek ispilditi.

§ 54. Tirgus polizijas amata wihreem ir teesiba un peenahkums dehl palihdsibas greestees pee wispahrejàs pilsehtas polizijas amata wihreem, kuri no stahditi uf tirgus.

§ 55. Pirzejeem un pahrdewejeem peenahkas ispildit wisas pilsehtas tirgus polizijas amata wihru likumigàs prasibas.

§ 56. Par amata pahrkahpumeem tirgus polizijas amata wihrus sauz pee likumigas atbildibas uf pilsehtu likumu 154. art. pamata. Par amata pahrkahpumeem, kuru dehl nenodod teesai, tirdsneezibas walde wainigo soda

disziplinar zelâ waj ar rahjeenu, waj ari ar atlaischanu no deenasta.

§ 57. Scho weetejo nosazijumu pahrkahpeji teek saukti pee atbildibas uf soda likumu pamata.

§ 58. Schee weetejee nosazijumi nahk spehkâ diwi nedelas pehz winu issludinaschanas. (R. P. P. A.)

Islikti behrni. Kahda nepasihstama seeweete eegahja 1. julijâ Ursulas Karaluk dsihwokli, kursch atrodas Trihsweenibas eelâ Nr. 22 un tur atstahja sawu diwi mehneschus wezo, seeweeschu dsimuma behrnu, solidamàs to otrâ deenâ panemt, bet wina to lihdſ schim naw darijusi. Dehl mahtes usdabuschanas sperti wajadsigee soli.

— 6. julijâ atrada Jurga eelâ mahjâ Nr. 1 uf trepem islikstu wihreeschu dsimuma behrnu, kuru nodewa pilsehtas slimnizas dsembeschanas eestahdei.

Paschflepkawiba. 3. julijâ Fuhrmanu eelâ Nr. 29 atrada schkuhni pakahruschos tur dsihwojoschu 38 gadus wezo strahdneeku Ernstu Neanderu. Ismekleschana ussahkta.

Nelaimes atgadijumi. 4. julijâ 38 gadus wezais strahdneeks Jahnis Putnaehrglis „Beyera un Wanaga" sahgu sudmalâs, uf Libeka salas Nr. 9, plankas nesdams, pakrita, eewainoja azi un satrizinaja smadsenes. Winu noweda slimnizâ.

— 6. julijâ uf Koju salas eelas Nr. 1, Hammera mantineeku sahgu sudmalâs, 21 gadus wezais Kannas muischneeks Michails Woitkewitschs zaur kahdu dehla gabalu, kuru rinka sahgis nosweedis, tika eewainots sahnôs. Winu noweda slimnizâ.

Peepescha nahwe. 5. julijâ Karla eelâ Nr. 9, restorazijâ, peepeschi saslima kahds nepasihstams, apmehram 30 gadus wezs strahdneeks, kursch uf glahbschanas eestahdi wedot nomira. (R. P. P. A.)

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Zejotajs, kapt. Jakobsons, 21. junijâ dewees zeltâ no Middlesbro uf Islandi. Sweiks, kapt. Ausons, 6. majâ no Apalachikolas (Amerikâ) isbraukdams, 23. junijâ sasneedsis Falmouth'u. Jonathan, kapt. Andersons, no Darien (Amerikâ) eedams, 21. junijâ nonahzis eeksch Sligo. Europa, kapt. Reinwalds, 24. junijâ isgahjis no Ipswich uf Rigu. August, kapt. Müllers, no Rigas eedams, 25. junijâ nonahzis Gentê. Lembit, kapt. Birks, 26. junijâ atstahjis Havri, uf Helsingeru eedams. (B. W.)

No Halifax ostas „B. W." raksta no 19. junija: Preeksch atwestâ sahls lahdina isdoschanas no kuga janem daschi laudis no malas. Diwi wihreem ar weenu sirgu jamaksâ 13 zenti no tonna. Leschejamàs muzas ir no ta leeluma, kur eeseet drusziu wairak par 300 mahrzinam. Ar sirgu welk sahli no ruqmes augschâ un peenemtee diwi wihri schkipelê sahli muzàs un mehro. Kuga zilweki peeschkipelê sahli klaht. Sahls teek ismehrota un issweherta. Pee jauka laika pa deenu war isdot lihdſ 100 muzas. Kreewijas konsula sche naw. Strahdneeki maksâ 2 (4 rbl.) dollari par deenu. Par blihweschanu jamaksâ 80 zentu no standarta.

Wakejas wehstules.

„—?? —". Juhsu eesuhtitee dsejoli „Nost druhmâ pagahtne", „Weentulibâ", „Lehwu seemeri", „Wehleschanàs", „Bagatam sihlstulim", „Wezumâ", „Sahlu wakarâ" „Mahjas Weesim" neder. Jums, kà mums isleekas, truhst ihstas dsejnekas ahderes. Ari nomanama dsejas likumu nepazihschana. Bet tà kà Jums pa „B. W.", „Balss" un „A." flejam plaschs lauts atwehlets mehginajumeem, tad, kas war sinat, pehz gaderem Juhs ar' warbuht wehl aissneegseet to kreetnaku.

Eseresham. Juhsu originalstahstinu sanehmàm. Paldees!

Nud. Blaumanim. Juhsu jaunakos gara raschojumus „Welnini" u. z. sanehmàm. Sirsnigi pateizamees. Schinìs deenàs Jums nosuhtisim plaschaku wehstuli. Red.

Tirgus sinas.

Rigâ, 10. julijâ 1895 g.

Rigas labibas tirdsneezibâ wehl pastahw klusums. Apgrosijumi masi un nereewehrojami. Zenas naw grosijuschàs. Wirs pa wezam.

Rudsi, uf 120 mahrz. pamata, maksâ 58—60 kap. pudâ.

Kweeschi. 123—128 mahrzinu smagi Kreewu kweeschi maksâ 70 lihdſ 78 kap. pudâ.

Meeschi, seschlanschu, uf 100 mahrzinu pamata maksâ 60—62 kap. pudâ; Kreewu meeschi maksâ 55—60 kap. pudâ.

Ausas. Labàs gaischàs ausas maksâ 60—68 kap. pudâ; schahwetas ausas maksâ 57—60 kap. pudâ. Tendenze: flahbana.

Linsehklas uf 87½ proz. pamata maksâ 120—124 kap. pudâ.

Linsehklu eellas rauschi, schejeenes, maksâ 73—77 kap. pudâ; Kreewu linsehklu ellas rauschôs dod 70—75 kap. pudâ.

Kanepes, schahwetas, maksâ 142 kap. pudâ.

Kanepaji stingri.

Lini. Wezi krahjumi jau stipri issikuschi. Zenas lihdſschinejàs. (Skat. „M. W." Nr. 28.)

Pahrtikas zenas Rigâ:

	kap.		kap.
Sweests, mahrzinâ	24—25	Jauni zukura sirni, stops	20—30
Buhkas gala, mahrz.	16—25	Kurs. tweeschu bihdeleti milti, mahrzinâ	3½
Wehrscha gala, mahrz.	13—16	Kalteti zigorini, stops	— —
Schahweta aitas gala, mahrzinâ	— —	Semenu ogas, stops.	20—30
Swaiga aitas gala, mahrzinâ	10—15	Dsehrwenu ogas, stops	15
Teła gala, mahrzinâ	13—18	Ehrkschku ogas (sikenes) stops	6—12
Schahwets schkinkis, m.	16—19	Upenes (melnàs jahnogas) stops	17—20
Schahw. spekis, mahrz.	20	Jahnogas, stops	4—6
Wistas, gabalâ	35—55	Awenu ogas, stops	18—25
Sahli, pahra	50—60	Mellenes (silenes), stops	4—8
Kartupeli, puhrs	80—130	Kirschu ogas, stops	9—11
Jauni kartupeli, stops	2—3	Swaigi gurki, 100	80—180
Skabbs krejums, stops	40—50	Laschi, mahrz.	40
Olas, schols	80	Swaigas schampinjonas, mahrz.	— —
Sihpoli, stops	6	Swaigas kahpostgalwinas, gab.	6—12
Medus, schuhnâs waj tezinats, mahrzinâ	35—40	Schahwetas renges, 100,	15—20
Reekſti, stops	10	Salakas, 100,	15—20
Meeschu putraimi, stops	7—10		
Sirni, stops	7—10		

Leepajâ.

Rudsi uf 120 mahrzinu pamata maksâ 58½—60 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Kweeschi (puhri) maksâ 69—75 kap. pudâ.

Meeschi maksâ 46—53 kap. pudâ. Tendenze: klusa.

Ausas. Labàs gaischàs Kreewu ausas maksâ 66—70 kap. pudâ; Kursemes ausàs dod 55—60 kap. pudâ; Kurskas, Karkowas, Liwnas, Jelezas, Orlas, Kijewas un Zarizinas ausas maksâ 56—57 kap. pudâ; melnausas (10 proz.) maksâ 53 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Linsehklàs par 7 mehreem maksâ 108—109 kap. pudâ. Tendenze: gurdena.

Grikòs uf 100 mahrz. pamata maksâ 77—78 kap. pudâ. Tendenze: klusa.

Sirni, pehz winu labuma, maksâ 54—63 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Kanepes, tà schahwetas kà ari neschahwetas, maksâ 138 kap. pudâ.

Klijas. Rupjàs klijas maksâ 42—45 kap. pudâ; widejàs klijas maksâ 40—41 kap. pudâ un smalkàs klijas maksâ 40 kap. pudâ. Tendenze: flahbana.

Pahrtikas zenas Leepajâ:

	kap.		kap.
Kartupeli (wezi), puhrs	80—90	Skabbi kahposti, stopâ	— —
Jauni kartupeli, garnizâ	5—7	„Knapfeers", gabalâ	4—5
Sweests, mahrzinâ	24—26	Dsihwas wistas, gab.	55—70
Zuhkas (dsihwas), mahrz.	9	Semenes, stopâ	15—20
Medus, mahrz.	25—26	Ehrkschku ogas (sikenes) stopâ	4—6
Schahweta zuhkas gala, m.	— —	Awenes, stopâ	18—20
Aitas gala, mahrz	— —	Melenes, stopâ	3—4
Wasti, mahrz.	43—45	Jahna ogas, stops	3—4
Olas, 10 gab.	16—18	Kirschu ogas, stops	5—6
Swaigs peens, stops	6—8	Sirni pahksis, stops	4—5
Nokrehjots peens, stops.	5	Gurki, scholâ	35—40
Salds krehjums, stops	20	Pihleni, gab.	35—40
Skabbs krehjums, stops	38—40		

No ahrsemem.

Is Wahzijas mums raksta: Ar sewischku nepazeetibu Wahzu „birgeli" (pilsoni) un winu lapas gaidija uf tautu saweenotajas partijas agrarprogramu. Schinis deenàs ta nu issludinata lihdſ ar sinojumu, ka nahkamà partijas deena buhs Breslawâ no 6.—12. oktobrim schinî gadâ, kur schî programas dala tiks tuwaki pahrspreesta, pahrlabota un peenemta. Wisi Wahzu laikraksti nodrukà programu sawàs slejàs, pee tam sawas domas peesprausdami. Leelakà laikrakstu dala atsihst, ka Wahzu strahdneeku partija ir atkal stingru un apdomigu soli uf preekschu spehruse. Jaunà programas dala naw sawrupa nodala, bet ta ir wezajâ programâ wajadsigàs weetàs eesprausta. Galwenakais agrar-progamas punkts ir tas, kur partija apsolas puhletees par to, ka semneeku parahdus usnemtu walsts uf saweem kameescheem. Ar scho punktu partija nedomat nedomajot atmest semes pahrbeedrinoschanas domas pee malas, bet ta tik grib sew ar to droschibas walni samest, lai pee wehlakàs junkuru semes atnemschanas jeb pahreeschanas walsts ihpaschumâ partijai resp. waldibai buhtu atbalsts masgruntneekòs. Naids starp dascheem partijas lozekleem ir, kà no ustizamas puses dabunu sinat, pee programas isstrahdaschanas galigi nobeigts. Konserwatiwàs partijas wadonis un bijuschais „Kreuz-Zeitungas" redaktors v. Hamerschteins, kursch isschkehrdis leelas sumas tam ustizetàs naudas un padarijis daudſ un daschadas zitas negehlibas, ir jau tik tahlu, ka Londonas polizija pehz kahdas telegramas sinas to jau usmana. Kahda no eewehrojamakàm Wahzu awisem te peesihmê, ka politisku noseedsneeki gan warot brihwi un neaiskahrti Anglijâ usturetees, bet ka nispahrejee noseedsneeki ari tur topot no waldibas isdoti. Deesin kà eet „ahrsemês" ari muhsu „Hamerschteinam"? Man munkelt . . . Jau schis tas dsirdams.

Leelu ustraukumu Wahzu presê sazehla Stambulowa nokauschana. Wisas lapas atsihst scho slepkawibu par politisku. Daschas no winàm issaka domas, ka Koburdseetis — Bulgarijas „prinzis" wairs nedrihksteschot eet atpakal uf sawu semiti. Schimbrihscham tas usturas Karlsbadê. „Uf preekschu" saka, ka tee kas barojot sinamo „bumbu barenu" esot ari Stambulowa slepkawu kungi . . .

Berlinê, 20. (8.) julijâ. —.—

Anglijâ pee tautas weetneeku wehleschanam schoreis, kà rahdas, uswarès konserwatiwee, kureem nahkoschâ tautas weetneeku namâ buhs stipris pahrswars.

Spanija. Is Habanas (Kubas salâ) sino, ka marschals Martinefs Kampofs pee Bajano Manzanillo sakahwis dumpineekus. Kauja bijuse sihwa. Madridê pahrak sliktas usturas pehz streiko maisneeku selli, kuri no meistareem pagehr usturu maksat naudâ. Pilsehtâ tapehz truhkst smalkakas baltmaises. Weenkahrschas maises zepschanai waldiba isleeto saldatus.

Bulgarija. Bijuschais Bulgaru ministrijas preekschneeks Stambulows, kuru ari dehweja par Bulgaru Bismarku — nokauts. Kà telegrafs 16. (4.) julijâ is Sofijas sinoja, tad Stambulowam — Petkowa un weena sulaina pawadibâ ap pulksten 8 wakarâ no unionistu kluba mahjàs brauzot usbrukuschi slepkawas. Peepeschi norihbeja schahweens. Stambulows un Petkows islehza no rateem. Wineem usbruka trihs tehwini, no kureem weens ar sobinu stipri sakapaja galwu un roku, kamehr otris galwâ eewainoja Petkowu. Neweens nenahzis Stambuwolam palihgâ, saka, ka pat polizisti behguschi projam no noseeguma weetas. Wispahri apwaino poliziju, ka ta sasinajusees ar noseedsneekeem. Schahdas domas dibina uf to, ka polizija zitadi loti stingri usraudsijuse Stambulowu. Stambulowa sulainis, kursch usbruzejeem schahwis ar rewolweru, tika no polizisteem apzeetinats. Wisi ahrsemju aisstahwi eeradàs Stambulowa mahjâ, bet no tagadejàs Bulgaru ministrijas neweens. Stambulowa rokas bija tik breesmigi sakapatas, ka tàs bija janonem. Galwâ bija redsamas dsiłas wahtis. Waldiba wehlak issolija 10,000 franku (ap 3800 rbl.) Stambulowa slepkawas usrahditajam. Bulgaru waldiba leekas loti ruhpejamees par slepkawu atraschanu, bet buhtu bijis daudſ labaki, ja ta buhtu wairak ruhpejusees par sawu pilsonu apsardsibu, ka nenoteek deenas laikâ uf apdsihwotas eelas tahdas breesmu leetas, ka polizija neattura no slepkawu saguhstischanas to, kas teem dsenas pakal, kà tas notizis ar Stambulowa sulaini, kursch dsinàs laundareem pakal. Tauta loti saschutuse par negehligo usbrukumu un kà telegrafs sino, kurn pret waldibu, kura schaî leetâ spehlejuse tik schaubigu lomu. Jau senak kahdâ Sofijas preekschpilsehtâ useeta bauda, kura dsihrusees eet uf Makedoniju, bet ihstenibâ bijuse saswehrejusees nonahwet Stambulowu, lai atreebtu Panizas un tschetru Beltschewa prahwâ noteesato nahwi. Bulgaru waldiba teem atlahwuse pilnu walu, wismaſ zeetuse to rihkoschanos. Kà telegrafs wehsta, tad Stambulows pagahjuschàs zeturtdeenas rihtâ no eewainojumeem pehz 5½ stundas ilgas nahwes zihnas nomiris. Stambulowa awise „Swoboda" atklahti saka, ka Bulgaru waldiba sasinajusees ar Stambulowa slepkawam. Bulgaru waldiba spehruse ari solus, lai Stambulowu apglabatu swinigi un ar leelu godu, Stambulowa pakalpalizeji turpreti tam stingri pretojuschees. Bulgaru „prinzis" Ferdinands Stambulowa atraitnei aissuhtijis lihdſjuhtibas telegramu. Awises wispahri issakàs, ka lihdſschinejà Bulgaru waldiba un ari Ferdinands wismaſ morališki lihdſwainigi pee Stambulowa nahwes. Stambulowu pagahjuschâ sestdeenâ paglabaja. Stambulows dsimis 1853. g.; tà tad aissneedsis tik 42 gadus leelu wezumu.

Turzija. Nemeeri Makedonijâ turpinas. Armenijâ atkal notikuse sadurschanàs starp Kurdeem un Armeneem. Ari Kretas salâ notikuse asinaina zihna starp Turku saldateem un Greekeem. Schandarmi is kahdas „kneipes" raudsijuschi isdsiht Greekus, kuri tur par ilgu dsehruschi. Greeki turejuschees preti, ko darinadami tee nogalinajuschi schandarmu ofizeeru; pehz tam Turki nokahwuschi 4 Greekus un kahdu mohamedaneeti, kuru tee noturejuschi par Greekeeti. Schî sina ahtri ispaudàs pa salu. Sapulzejàs ap 2000 apbrunojuschees semneeki, pret kureem gubernators issuhtijis saldatus. Notikuse sihwa kauja, kurâ nokautas 40 personas: 20 katrâ pusê.

Riht-Asija. Formosas salâ kahdâ kaujâ Japani sakauti. Tikai stingra disziplina tos atturejuse no behgschanas. Japani sagaidot wehl zitus saldatu pulkus, lai waretu dotees 200 juhdses salâ eekschâ. — Kiakingâ nopostita Sweedru misionaru stazija. Misionari paschi isglahbuschees.

Telegramas.

Peterburgâ, 9. julijâ. Bulgaru deputazija, kurai bija ari laime stahditees preekschâ Wina Majestatei Keisaram, wakar aisbrauza no Peterburgas zaur Maskawu uf Bulgariju. — Dselsszelu departaments issino, ka par behrneem, kuri jaunaki par 10 gadeem, nemama wisôs triju klasu dselsszelu wagonôs weena zeturtà dala no peeanguschu zilweku brauzamas naudas. — Pawlowskâ schodeen atbrauza Greekijas karaleene. — Kubas pilsehtâ (pee Kubankas upes, Baku gubernâ) pakahrti 8 no kara teesas noteesati laupitaji.

Wihnê, 21. (9.) julijâ. Brikses pilsehtâ (Bohemijâ) apakschsemes uhdens isskalojis daudſ nameem pamatus, kapehz 10 nami jau sabrukuschi un sagaida wehl daudſ zitus namus sagahschamees. Uhdens un gahses wadi, kà ari dselsszela dambis apskahdets. Tani paschâ nelaimes laikâ iszehlees ari wehl ugunsgrehks, kursch ispostijis wairak namus un nogalinajis wairak zilwekus.

Berlinê, 22. (10.) julijâ. Kreewijas kreditbiletês par 100 rubleem dod 219 markas. Tendenze: stingra.

Româ, 21. (9.) julijâ. Pee Spezijas saduhràs diwi Itaileeschu pasascheeru twaikoni, pee kam twaikonis „Maria pia" (deewabihjigà Marija) nogrima. 148 zilweki noslihkuschi. — Kawalotis apsuhdseja ministru preekschneeku Krispi pee teesas par kukulu nemschanu.

Kristianijâ, 21. (9.) julijâ. Karalis ministrijas sastahdischanu usdewis tagadejam eekschleetu ministrim Tornim, kursch to ari usnehmees.

Sofijâ, 21. (9.) julijâ. Stambulowa peederigee atraidijuschi waldibas peedalischanos pee Stambulowa behrem. Stambulowa atraitne dabuja lihdſjuhtibas telegramas no Austrijas keisara, Uelsas (Weles) printscha, un Anglu un Rumanu waldibam. Sofijas polizija apgalwo, ka wina usgahjuse Stambulowa slepkawas pehdas. — Schodeen apbedija Stambulowu, radeem, peekritejeem un ahrwalstju aisstahwjeem klahtesot. Behru gahjeens apstahjàs tai weetâ, kur Stambulowam usbruka slepkawas. Kad Petkows behru runâ slaweja Stambulowu, tad kahds is lauschu pulka sauza: „Tu melo!" Izzehlàs leels trokšnis, bet polizija drihſ atkal wisu nokahrtoja. Stambulowa behrês tauta israhdija sawas nemeera juhtas. Kapsehtas preekschâ laudis pa otram lahgam aptureja behru gahjeenu, norahwa no sahrka wainagus un mina tos ar kahjam. Kapsehtâ bija sapulzejees leels lauschu bars pee Panizas kapa (Stambulows Panizu lika nonahwet), kursch bija puschkots karogeem un wainageem. Jahtneeku pulks neatlahwa scheem laudim sadurtees ar maso Stambulowa pawaditaju pulzinu. Stambulowa lihki nolaida kapâ bes kahdàm behru runam. Pehz Stambulowa apraksschanas winam pretejàs partijas sarihkoja pee no Stambulowa nonahweto kapeem demonstrazijas — pretestibas parahdijumus. Garidsneeki swehtija nokauto kapus. Daudſ runàs asi nosodija Stambulowu. Polizijai tomehr newajadseja maisitees pa widu.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildigee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Sälits.
Дозволено цензурою. — Рига, 10 іюля 1895 г.

Sludinajumi.

Adwokats
A. P. Stroinowskis
tagad dsihwo leelajâ Kalju eelâ Nr. 63, 2 trep. augschâ, pretim pastai.
Usnemas ziwil- un kriminal-prahwu weschanu.

Skrihwerôs
peenem katru deenu slimneekus 1
Dr. P. Perlbachs.

Schampetri.
Tà ka noteek daudſ nekahrtibu un tàs nekad nemitejas, tad zaur scho iſſludinu, ka parka un meſcha apmekleſchana wiſeem aiſſeegta.
2 Schampetru ihpaſchneeks.

Nopeetns prezibas uſaizinajums!
Iſglihtots, apdahwinats un glihts jauneklis ap 30 gadu wecs, kuram peeder leelas krona mahjas ſkaiſtâ weetâ, tuwu pee dſelſszela, **wehlas ſewim dſihwes beedreni.** Galwenee praſtjumi: kreetna, iſweiziga faimneeze un glihta iſſkata. Leels puhrs nebuhtu nepeezeeſchami wajadſigs, faimneezibas mehrkeem peetiktu ar 4000 rbl. -- Zeenitâs ſeltenes, kuras nopeetnâ prezibu noluhkâ wehletos eepaſihtees, teek luhgtas eeſuhtit ſawas gihmetnes lihdſ ar adreſi un apſtahkliu aprakſtu ſchîs awiſes ekſpedizijai ſem burtu T 25. Kluſu zeeſchana goda leeta!

A. Leutnera
pirmà Kreewijas welosipedu fabrika,
dibinata 1886. g.
apbalwota feſchâs iſſtahdes **ar augſtakâm godalgam,**

peedahwâ **Ia pneimatiſkus welosipedus** — jaunus un leetotus, ſahlot no **90 rbl.**
Leelako krahjumu wiſadu peederumu dalu. Negatawu materialu un gumiju, kà ari wiſadas dalas — gatawas un puſgatawas — paſchu iſgatawoſchanai par **fabrikas zenam.**
Iſdara uſ labako un ahtrako **reparaturas** un **pahrſtrahdajumus.** Ilustreti **zenu rahditaji** par welti un franco. 2
Fabrika un noliktawa
Rigâ,
Suworowa eelâ Nr. 21.

Nupat iſnahza un manâ generallomiſijâ nodota ſchahda grahmata:
Uſ preekſchu buhſchu gudraks!
Skatu luga weenâ zehleenâ. Saraksſtijis P. Kuhlis.
Makſâ 25 kap.
L. Neimaņa
grahmatu un rakſtamu leetu pahrdotawa
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 3.
NB. Schi luga brihw iſrahdit, bez kahdas ſewiſchkas atlaujas no autora puſes.

Dubult-grahmatweſchana.
Katrâ laikâ
pafneedſu **pamatigu mahzibu** dubultâ grahmatu un rehkinu weſchanâ, kà jau wairak gadus. Samaksa par to **mehrena.** Iſdewigôs gadijumôs tikai **ſaweem mahzekleem** peepalihdſu weetas dabut. Peeteikſchanâs no pllſt. 3—5 pehz pusd., Rigâ, Dſirnawu eelâ Nr. 110, parterâ.
J. Sihpols,
praktiſks grahmatwedis un Rigas Latw. amatn. pal. beedr. krahj- un aiſdewu kaſſes kaſſeers.

Grahmatweſchana iſlabo ſtahwokli, grahmatweſchana kapitals.
Grahmatweſchana ir weikala un peknas kompaſs.

Iſludinajumi.

Irmlawas ſeminars, pee Tukuma.
No ſchagada ſahkot **4 gadeſs kurſs ar kreewu mahzibas walodu.**
Uſnemſchanas **pahrbaudiſumi** preekſch ſemakeem, un **ſchoreiſ ſewiſchki preekſch 2. kurſa,** ſahkſees **augusta 8. d.**
Peeteikſchanos peenems **augusta 7. d.** direktors un wajadſigs peeneſt ſekoſchas leezibas, kà:
a) kruſtamo un eeſwehtiſchanas ſihmi;
b) otrreiſejo baku poteſchanas ſihmi;
c) weſelibas leezibu;
d) pehdejo ſkolas leezibu. 1

Miltu un daſchadu produktu ſpezial-noliktawa,
maſâ Grebzineeku eelâ Nr. 3.
Krahjumâ weenmehr atronâs:
Roſtowas, Maſkawas, Saratowas, Jelifawetgrades, Karkowas, Kijewas un zitas kweeſchu miltu ſortes, rudſu milti, bihdeleti rudſu milti, kartupelu milti, gruhbes, rihſi, gruhbu putraimi, Keiſara putraimi, ſirni, auſu putraimi, gruhbu milti, griku putraimi, manna, pupas, baribas auſas, Krimas ahboli, Meſinas afelſini, zitroni, ſihrups, wikſe u. t. pr.
Edgar Mitschke.
Telefons Nr. 577. 30

Rigas kaulu miltus
ar 27 + 2½% faturu peedahwâ
à 4 rbl. 45 kap. par 6 pudu maiſu Rigâ nonemot waj **443 rbl.** par wagonu lahdinu no 100 maiſeem par brihwu **lihdſ ſtazijàm Rigas** lihdſ **Pleſkawai, Rigas** lihdſ **Jurjewai, Rigas** lihdſ **Stukmaneem, Rigas** lihdſ **Tukumam.**
Rigas kaulu milti ar lihmes dalu faturu
ar 24×4½% faturu à 5 rbl. 50 kap. Rigâ nonemot.
Hermn Stieda, Rigâ,
Georga Armitſtead jr. Rigas kaulu miltu maltuwes **weenigais** pilnwarneeks.
Superfosfatus, Thomasſchlaku un kainitu
par lehtàm zenàm.

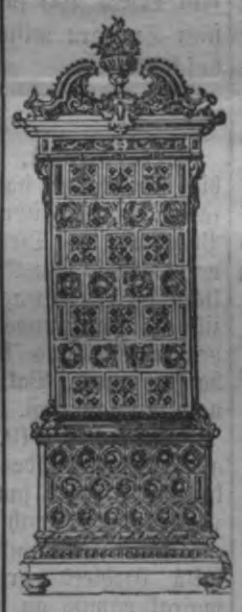

Stukatur gipſis,
alabaſtera gipſis,
pirmàs ſortes ſamaltais krihts,
glaſeti un neglaſeti
krahſns-podini,
balti glaſetas krahſnis un kamini,
krahſaini glaſetas krahſnis un kamini.
Jauns:
Majolika (wairakkahrt gl.) **krahſnis un kamini,**
Rokoko-krahſnis,
baltas, ſilonkaula krahſâ, krahſainas un ar apſeltijumeem u. t. t.
peedahwâ
Zelma & Boehma
gipſa-, ſamalta krihta-, krahſnu- un mahlu pretſchu fabrika.
Noliktawa un krahſnu iſſtahde Teatra bulwarî Nr. 11.

J. Jaksch un beedris,
Rigâ, blakus rahtuſim, dibinats 1841. g.
Nikela remontoar-pulkſtenus, loti labi taiſitus uſ apgalwoſchanu.

Ankera 9 rub.
Zilindera 6 r. 50 k.

peedahwâ wiſleelakâ iſwehlê tikai pateeſi labu un kreetnu prezi un pehz eeſpehſchanas par jo lehtàm zenam
leelumâ un wairumâ
ſeenas-, galda- un keſchas-pulkſtenus,
kà ari talmi, ſudraba un ſelta pulkſtenu-kehdes un atſlehgas,
baſnizas krona-lukturus,
petroleju-, rokas-, peekaramas-, galda- un ſeenas-lampas, ſtalu- un wehtras-laternes, zilinderus un dakti, ahrſem. fajanſa, porzelana un glahſchu-prezes wiſâs ſortês, lakeeretas tehjbretas, galda-naſchus un dakſchinas (Gab.in) alfenida- un britannia-metalu-prezes.
Wiſadi pulkſteni teek lehti un kreetni fataiſiti uſ galwoſchanu.
Leelâ iſwehlê
polifoni, ariſtoni, manopani un ziti muſikas rihki un notes.

Wihnu tirgotawa un ſchampanu fabrika
Universel
Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux,
pehz Frantſchu parauga (pudelês ruhdſis) pagatawots no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigâ, Grebzineeku (Sinder) un Marſtal-eelu ſtuhri.

Loti labus, ſmalki maltus
kaulu-miltus,
kuaſenes Dolgoruki fabrikas,
ſuperfoſfatus 12|0 13|0 **un** 13|0 14|0
iſ ahrſemju un ſchejeenes fabrikam, peedahwâ
J. Rumpe,
2 Plawinôs (Stukmanu ſtazijâ).

Manâ grahmatu un bilſchu drukatawâ un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera baſnizas, dabujamas
Jaunàs Widſemes Dſeeſmu grahmatas
wiſadôs eeſehjumôs.
Ernſts Plates.

Pirmà Kreewijas ugunsapdroſchinaſchanas beedriba,
dibinata **1827** Peterburgâ.
Pilnigi eemakſats pamat kapitals **4,000,000** rbl.
Reſerwes kapitali . . . . **3,000,000** rbl.
General-agents: R. John Hafferbergs,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 22.

Seemeka apdroſchinaſchanas beedriba.
Wiſangſtaki apſtiprinata 1872. g.
Pamata-kapitals 1,200,000 rbl.
lihdſ ar eewehrojamu reſerwes kapitalu.
Apdroſchina
pret ugunsbreeſmam
wiſadu kuſtinamu un nekuſtinamu ihpaſchumu, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraenkel,
leel. Smilſchu eelâ № 17, Reppiena namâ.
Telefons Nr. 18.

E. Larsen'a
ſelta u. ſudraba leetu weikals
tagad atrodas:
Leelajâ Jaun-eelâ Nr. 1
J. Behrſinſch,
Jelgawas Ahrrigâ, Akmenu eelâ Nr. 1 peedohwâ wiſadas **ahdu prezes** leelumâ un maſumâ, atkalpahrdewejeem ſinamâs pr zentus lehtaki. Ari **pehrk** un **pahrmai negehretas** pret **gehrekàm ahdam.**

Rigâ, Kungu eelâ № 22,

Rigâ, Haffer-berga namâ.
No
Kaltijas audeklu un dſiju manufakturas ſabeedribas, Kengeragâ,
par fabrikas zenam
dabujami
audekli, linu un pakulu dſijas
Rigas manufakturas noliktawâ pee
K. Lorch & beedr.,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 22.

Weetalwâ.
Swehtdeen, 16. julijâ 1895. g.:
Leels konzerts,
ſarihkots no konſerwatoriſteem J. Kahdlina un J. Laſdina kgm ar Weetalwas Dſeedaſchanas Beedribas kora lauſmu peedalſchanos.
Tuwakas ſinas programôs.

Latw. waſaras teatris
waſaras dahrſâ „Arkadijâ".
Swehtdeen, julija 16. d. 1895. g., iſrahdi:
Drangi
(kas pee pilnas bladas).
Sadſihwes aina ar dſeed. 5 zehl. no D. Schwenka Sarina.
Sahkums pulkſt. ½8 wakarâ.
Tuwakas ſinas afiſchâs.
M. Stihnus.

Печатать разрѣшается. Рига, 11 іюля 1895 г. — Drukats un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehſeja Ernſta Plates, Rigâ, pee Petera baſnizas.

Sche klaht „Literariſkais Peelikums" un „Semkopibas Peelikums".